

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

**ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ, ОРІЄНТОВНОЮ ПЛОЩЕЮ
0,5 ГА ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ ОБ'ЄКТУ АЗС, НА ТЕРИТОРІЇ, ЩО
РОЗТАШОВАНА ПОЗА МЕЖАМИ СЕЛА МИРОЦЬКЕ,
БУЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ,
БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ, КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ТОМ 2**

ЗАМОВНИК:

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ БУЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ВИКОНАВЕЦЬ:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ»

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Адреса: 02094, м. Київ, вул. Попудренка, 52, оф. 706а: IBAN UA073348510000000026009114690 в АТ «ПУМБ»
Код ЄДРПОУ: 41888835; Не платник ПДВ тел.: (099) 300-71-89; e-mail: app.office@ukr.net; www.a-pp.in.ua

Арх. № 01/09/23-ДПТ-01

Прим. № _____

**ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ, ОРІЄНТОВНОЮ ПЛОЩЕЮ
0,5 ГА ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ ОБ'ЄКТУ АЗС, НА ТЕРИТОРІЇ, ЩО
РОЗТАШОВАНА ПОЗА МЕЖАМИ СЕЛА МИРОЦЬКЕ,
БУЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ,
БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ, КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ТОМ 2**

Замовник:	Виконавчий комітет Бучанської міської ради Бучанського району Київської області
-----------	--

Договір:	№ 01/09/23-ДПТ від _____
----------	--------------------------

Директор

Головний архітектор проекту

Заступник директора

Олександр ГРАНОВСЬКИЙ

Катерина ГРАНОВСЬКА

Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту документа державного планування «Детальний план території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області» розроблено відповідно до чинних норм, правил та стандартів.

Кваліфікаційний сертифікат Серія АА №003676

Головний архітектор проекту

Олександр Грановський

М.П.

СКЛАД ПРОЄКТУ

Позначення	Найменування матеріалів	Масштаб / примітка	Арх. № / Інв. №
ДЕТАЛЬНИЙ ПЛАН ТЕРИТОРІЇ, ОРІЄНТОВНОЮ ПЛОЩЕЮ 0,5 ГА ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ ОБ'ЄКТУ АЗС, НА ТЕРИТОРІЇ, ЩО РОЗТАШОВАНА ПОЗА МЕЖАМИ СЕЛА МИРОЦЬКЕ, БУЧАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ, БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ, КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ			
I. Текстова частина			
ТОМ 1	Пояснювальна записка	книга	Арх. № 01/09/23-ДПТ-01
ТОМ 2	Розділ «Охорона навколишнього природного середовища» в обсязі Звіту про стратегічну екологічну оцінку	книга	Арх. № 01/09/23-ДПТ-02
II. Додатки			
III. Графічні матеріали			
	<i>Містобудівна частина:</i>		
ДПТ-1	Схема розташування земельної ділянки у планувальній структурі території територіальної громади	б/м	Арх. № 01/09/23-ДПТ-03
ДПТ-2	План існуючого використання території та схема існуючих обмежень у використанні земель	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-04
ДПТ-3	Проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-05
ДПТ-4	План функціонального зонування території	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-06
ДПТ-5	Схема транспортної мобільності та інфраструктури	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-07
ДПТ-6	Схема інженерного забезпечення території	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-08
ДПТ-7	Схема інженерної підготовки, благоустрою території та вертикального планування	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-09
ДПТ-8	Схема інженерно-технічних заходів цивільного захисту на мирний час	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-10
ДПТ-9	Схема інженерно-технічних заходів цивільного захисту на особливий час	1:500	Інв. № 01/09/23-ДПТ-11
ДПТ-10	План червоних ліній	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-12
ДПТ-11	Креслення поперечних профілів вулиць	1:200	Арх. № 01/09/23-ДПТ-13
	<i>Землевпорядна частина:</i>		
ДПТ-12	План сучасного використання земель за формою власності із зазначенням категорій та виду цільового призначення, з урахуванням наявних обмежень та обтяжень	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-14

Позначення	Найменування матеріалів	Масштаб / примітка	Арх. № / Інв. №
ДПТ-13	План земельних ділянок, сформованих за результатами розроблення детального плану, відомості про які підлягають внесенню до Державного земельного кадастра	1:500	Арх. № 01/09/23-ДПТ-15
IV. Матеріали на електронних носіях			
CD-1	Текстові та графічні матеріали містобудівної та землевпорядної частини	CD-диск	Арх. № 01/09/23-ДПТ-16
CD-2	Текстові та графічні матеріали інженерно-технічних заходів цивільного захисту на мирний час та особливий період	CD-диск	Інв. № 01/09/23-ДПТ-17

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК АБРЕВІАТУР	7
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОВЕДЕННЯ СЕО В УКРАЇНІ.....	8
РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК ІЗ ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ	12
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО.....	15
РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ	24
РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	27
РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ.....	30
РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВКЛЮЧАЮЧИ КУМУЛЯТИВНІ, КОРОТКО, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВІ, ПОСТІЙНІ ТА ТИМЧАСОВІ, ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ	49
РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПРОЄКТУ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ.....	56
РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЬ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)	61
РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	63
РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ	67
РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ.....	68
ДОДАТКИ	70

ПЕРЕЛІК АБРЕВІАТУР

ДБН	Державні будівельні норми
МД	Містобудівна документація
ЄЕК ООН	Європейська економічна комісія ООН
ЄС	Європейський Союз
Міндовкілля	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я України
ОВД	Оцінка впливу на довкілля
СЕО	Стратегічна екологічна оцінка

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОВЕДЕННЯ СЕО В УКРАЇНІ

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 17.12.2012 р. № 659 затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був прийнятий Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року. Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» в Україні впроваджується механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, містобудівна документація, тощо, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018 та № 705 від 18.10.2023 затверджені методичні рекомендації з стратегічної екологічної оцінки, які рекомендовані для використання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, спеціалістами і науковцями, залученими до консультацій, а також представниками громадськості, які будуть брати участь у стратегічній екологічній оцінці.

Відповідно до Постанови КМУ від 23 січня 2019 р. № 45, до ряду Постанов Кабінету Міністрів України було внесено зміни, які зумовлюють застосування стратегічної екологічної оцінки для документів державного планування, зокрема до детальних планів території та можливості фінансування процедури СЕО з фондів місцевих бюджетів.

Обсяги досліджень та методологія стратегічної екологічної оцінки

Стратегічна екологічна оцінка (далі - СЕО) документа державного планування «Детальний план території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області» здійснюється відповідно до етапів, зазначених у статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»:

На першому етапі здійснення СЕО був визначений обсяг стратегічної екологічної оцінки в якому були зазначені ключові екологічні проблеми, пов'язані з документом державного планування, щодо якого здійснюється СЕО, визначено коло органів влади, які братимуть участь у консультаціях, та зацікавлених сторін і необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій і участі у СЕО.

При визначенні обсягу СЕО були визначені цілі охорони довкілля, що мають відношення

до проекту документа державного планування (далі - ДДП), встановлені сфери охоплення СЕО, включно з географічними рамками, встановлений перелік та обсяг інформації, що використовується при здійсненні СЕО; попередньо визначені наслідки виконання заходів ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, основні заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків виконання ДДП.

Для виконання визначених обсягів в звіті СЕО було здійснено:

- характеристики стану довкілля населеного пункту;
- огляд позитивних і негативних наслідків, які можуть мати місце у разі виконання документа державного планування з зазначенням територій, які зазнають ці наслідки;
- визначення заходів щодо запобігання або пом'якшення факторів негативного впливу на навколишнє середовище;
- розгляд можливих альтернатив;
- підготовлено рекомендації до впровадження документа державного планування.

В рамках процедури проведення СЕО на офіційному сайті Бучанської міської ради (<https://www.bucha-rada.gov.ua/>) було опубліковано заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування та зареєстровано в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки.

Протягом 10 календарних днів приймалися зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО.

Відповідно до частини 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», у строк що не перевищує 10 днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту ДДП «Детальний план території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області», Департаментом екології та природних ресурсів в межах своїх повноважень були надані зауваження та пропозиції, які необхідно врахувати при складанні звіту про стратегічну екологічну оцінку.

На другому етапі був проведений збір та аналіз інформації про поточний стан довкілля, використані вихідні дані, що були надані для розробки детального плану, а також дані регіональної доповіді про стан навколишнього середовища Київської області за попередні роки.

На основі зібраної інформації були визначені сильні і слабкі аспекти екологічної ситуації в території, а також можливості і загрози, які впливатимуть на екологічну ситуацію, якщо документ державного планування не буде прийнятий.

Була проведена оцінка запропонованих заходів СЕО в контексті їх відповідності державній правовій базі та регіональним екологічним цілям, визначені чинники змін антропогенного та природного характеру, що обумовлені економічними, адміністративними, демографічними і соціально-культурними чинниками, а також рівнем розвитку промисловості та сільського господарства.

Документ державного планування (ДДП) — містобудівна документація, для якого здійснюється СЕО передбачає конкретні заходи і проекти, що мають територіальну прив'язку, тому оцінюється вплив запропонованих заходів на складові довкілля (вплив на атмосферне повітря, воду, ґрунти, природні ресурси, флору і фауну), а також на стан здоров'я та добробут населення (небезпека для здоров'я населення, соціально-економічні наслідки, поведження з відходами, транспорт, розвиток інфраструктури, естетичні характеристики території, використання ландшафтів для рекреаційних цілей тощо).

При здійсненні СЕО застосовувались наступні аналітичні методи:

- аналіз тенденцій;
- геоінформаційні системи (ГІС);
- SWOT-аналіз;
- цільовий аналіз.

На основі проведеної оцінки був підготовлений звіт про стратегічну екологічну оцінку з рекомендаціями щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації ДДП.

На третьому етапі проводяться громадські обговорення та консультації: обговорення документації, збір і врахування пропозицій зацікавлених сторін, органів влади та громадськості.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку розміщується на офіційному веб-сайті замовника, а у сільських населених пунктах - також не менш як у трьох публічних місцях (на дошках оголошень органів місцевого самоврядування, об'єктів соціально- культурного призначення, на стаціонарно обладнаних зупинках маршрутних транспортних засобів, у місцях, визначених та обладнаних органами місцевого самоврядування, та в інших місцях масового перебування населення), та вноситься ним до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки. Замовник забезпечує розміщення повідомлення та доступ до проекту документа державного планування і звіту про стратегічну екологічну оцінку протягом усього строку громадського обговорення.

Строк громадського обговорення встановлюється замовником і не може становити менш як 30 днів з дня оприлюднення повідомлення, передбаченого частиною четвертою статті 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Громадське обговорення у процесі стратегічної екологічної оцінки проектів містобудівної документації на місцевому рівні проводиться в порядку, визначеному Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» для громадського обговорення проектів містобудівної документації на місцевому рівні.

За результатами громадського обговорення замовник готує довідку про громадське обговорення, в якій підсумовує отримані зауваження і пропозиції та зазначає, яким чином у документі державного планування та звіті про стратегічну екологічну оцінку враховані зауваження і пропозиції, надані відповідно до цієї статті (або обґрунтовує їх відхилення), а також обґрунтовує обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду. До довідки додаються протокол громадських слухань (у разі проведення) та отримані письмові зауваження і пропозиції. Довідка про громадське обговорення є публічною інформацією та вноситься замовником до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

На четвертому етапі здійснюється врахування у звіті про стратегічну екологічну оцінку та документі державного планування, результатів громадського обговорення та консультацій. Здійснюється розроблення остаточного проекту документації з СЕО та передача замовнику для розгляду та ухвалення. В звіті забезпечується врахування рекомендацій зацікавлених органів влади та громадськості.

Невраховані рекомендації також мають бути відображені в пакеті документів з СЕО з поясненням причин неврахування, а саме у довідці про консультації та громадське обговорення. Загалом, рекомендації СЕО мають бути максимально враховані в кінцевому варіанті ДДП. Розробники ДДП мають зазначити, які рекомендації були враховані, а які - ні і чому.

П'ятий етап передбачає інформування про затвердження документа державного планування.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на своєму офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Шостий, заключний етап здійснення СЕО являє собою моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Замовник у межах компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Рекомендується на даному етапі створення системи моніторингу та оцінки впливу ДДП на довкілля на основі пропозицій документації з СЕО, щодо організації системи моніторингу впливу впровадження ДДП на довкілля.

Результати такого моніторингу необхідно буде враховувати під час оновлення ДДП або підготовки нових стратегічних документів.

Відповідальним за проведення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є замовник відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК ІЗ ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Детальний план території – містобудівна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території.

Його метою є визначення планувальної структури та функціонального призначення, параметрів забудови, формування принципів планувальної організації, встановлення ліній регулювання забудови, виявлення усіх планувальних обмежень, використання території проєктування згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами, визначення містобудівних умов та обмежень з врахуванням інвестиційних намірів її подальшого освоєння.

Містобудівна документація «Детальний план території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області» виконана авторським колективом ТОВ «АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ» на підставі рішення Бучанської міської ради та відповідно до погодженого завдання на проєктування.

Основні показники детального плану відповідно до завдання на проєктування визначені на короткостроковий період – до 5-ти років.

При розробці детального плану території були використані наступні вихідні дані:

- містобудівна документація «Схема планування території Київської області» (ДП «УКРНДПІЦІВІЛЬБУД», м. Київ);

- інвестиційні наміри;
- дані Держгеокадастру.

Під час розроблення детального плану було враховано наступні законодавчі та нормативні документи:

- Земельний кодекс України;
- Закон України «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;
- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закон України «Про охорону земель»;
- Закон України «Про енергетичну ефективність»;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про управління відходами»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;
- ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів №173/96;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН В.2.3-4-2015 «Автомобільні дороги»;
- ДБН В.2.5-20-2018 «Газопостачання. Інженерне обладнання будинків і споруд»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.3-15:2007 «Споруди транспорту. Автостоянки й гаражі для легкових автомобілів»;
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
- ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту»;
- ДБН В.2.2-5:2023 «Будинки і споруди. Захисні споруди цивільного захисту»;
- ДБН А.3.1-9:2015 «Захисні споруди цивільного захисту. Експлуатаційна придатність закінчених будівництвом об'єктів»;
- ДБН В.1.1-25-2009 «Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення»;
- ДБН В.2.5-76:2014 «Автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення»;
- ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту»;
- ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України»;

- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2021 року № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2021 року № 632 «Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території»;
- ДСТУ-Н Б.Б.1.1-19:2013 «Настанова з виконання розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації на мирний час»;
- Наказ МВС України від 30 грудня 2014 року № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні»;
- Наказ МВС України № 579 від 09.07.2018 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту»;
- Постанова КМУ від 11 грудня 1999 року № 2294 «Про упорядкування робіт з виявлення, знешкодження та знищення вибухонебезпечних предметів»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2002 року № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту», затверджено «Порядок створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного зв'язку».

Метою розроблення детального плану території є:

- визначення планувальної організації та функціонального зонування;
- визначення планувальних обмежень використання території, переважних та супутніх видів використання території, містобудівних умов та обмежень;
- визначення комплексності напрямів проведення інженерної підготовки та інженерного забезпечення території;
- організація транспортного і пішохідного руху;
- охорона і поліпшення стану навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки.

Зв'язок проекту документа державного планування - «Детальний план території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області» з іншими документами державного планування:

В розділі висвітлюється інформація про різні плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проектних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та її стратегічної екологічної оцінки.

1. Стратегія розвитку Київської області на 2021-2027 роки.

Затверджена Рішенням Київської обласної ради від 19.12.2019 №789-32-VII є головним стратегічним документом розвитку області. Вона має визначити напрями подальших дій у сфері реформування економіки області для забезпечення його збалансованого розвитку.

2. Програма соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2023 рік.

Програма є основним документом забезпечення збалансованого розвитку регіону, зміцнення його економічного потенціалу та підвищення рівня конкурентоспроможності, ефективного впровадження започаткованих на державному рівні реформ. Документ окреслює

пріоритетні напрями розвитку області та визначає основні цілі, завдання та заходи спрямовані на втілення єдиної державної регіональної політики розвитку регіону.

Програма підготовлена з урахуванням наслідків збройної агресії російської федерації, зокрема значних руйнувань інфраструктури, економічних втрат, та нових викликів сьогодення через складну ситуацію в економічній, енергетичній сферах. Вона визначає нові пріоритети соціально-економічного розвитку:

- створення умов для безпечної життєдіяльності населення, здійснення заходів цивільного захисту, забезпечення оборони, громадської безпеки;
- відбудова зруйнованих та пошкоджених об'єктів енергетичної, житлово- комунальної, соціальної, інженерної, дорожньої інфраструктури;
- розвиток національно-патріотичного виховання, підтримка молоді, надання якісних освітніх, медичних послуг, послуг соціального захисту, у тому числі для ВПО;
- стимулювання впровадження в області новітніх енергоефективних технологій та енергозберігаючих заходів;
- забезпечення продовольчої безпеки регіону;
- відновлення економічного потенціалу та підвищення конкурентоспроможності економіки регіону.

3. Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки.

Загальною метою програми є зменшення забруднення навколишнього природного середовища, забезпечення раціонального використання та відтворення природних ресурсів області, збереження здоров'я населення та проведення інформаційного забезпечення природоохоронної діяльності, а також реалізація операційних цілей.

Програма передбачає реалізацію першочергових природоохоронних заходів за такими напрямками:

- охорона атмосферного повітря;
- поводження з небезпечними відходами;
- озеленення населених пунктів та підвищення рівня суспільно екологічної свідомості;
- збереження та відтворення біорізноманіття Київської області.

4. Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року.

Затверджені Законом України від 28 лютого 2019 року №2697-VIII. Одним із напрямків регулювання даного Закону є запровадження екосистемного підходу в галузеву політику та удосконалення системи інтегрованого екологічного управління, інтеграція екологічної політики до інших політик, обов'язкове врахування екологічної складової під час розроблення та затвердження документів державного планування та у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, зокрема екологічна модернізація сільськогосподарських підприємств.

5. Національний план управління відходами до 2030 року.

Затверджений Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2019 року №117-р. Визначає формування державної політики у сфері управління відходами, створення інфраструктури для оброблення відходів, встановлення вимог для формування, зберігання та транспортування відходів різного походження, тощо.

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Клімат. Клімат району помірно-континентальний з помірно жарким літом та помірно холодною зимою. Середньорічна температура повітря становить +6,8°C, середньорічна температура найхолоднішого місяця - січня -5,9°C, а найтеплішого +19,1°C. Найнижча абсолютна температура -36°C і максимальна +39°C вказують на можливі випадки вимерзання сільськогосподарських культур в малосніжні зими.

Середні дати переходу середньодобової температури повітря через 0°C (початок весни - кінець осені), через 5°C (початок і кінець вегетаційного періоду), через 10°C (період активної вегетації) та через 15°C (початок і кінець літа).

Середньорічна кількість опадів становить 602 мм, при цьому основна їх кількість припадає на теплий період року.

Характеристика	Температура, °C												Рік
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Середня	-5,8	-4,9	-0,2	7,7	14,	17	19,	18,	13	7,	1,	-	7,3
Абсолютний	П,1	17,3	22,	29,1	33,	35	39,	39,	33	27	23	13,	39,4
Абсолютний мінімум	-31,1	-32,2	-24,9	-10,4	-2,4	2,4	5,8	3,3	-2,9	-17,8	-21,9	-3,0	-36

Щільність снігового покриву багато в чому залежить від режиму погоди і змінюється від 250 до 480 гк/км³. Запас води в сніговому покриві протягом холодного періоду змінюється від 9 до 16 мм, досягаючи максимуму на початок весняного танення. Середній з найбільших за зиму запасів води становить 37 мм.

Абсолютна середньорічна вологість повітря складає 8,8 мб, відносна - 76%, дефіцит насиченості - 4,2 мб.

У річному ході добового максимуму чітко простежується збільшення опадів у літній сезон внаслідок переважання в цей час зливових опадів. Середній добовий максимум опадів складає 23-25 мм.

Географічне відношення. У природно-географічному відношенні Бучанська територіальна громада розташована в межах Київського Полісся. Територія громади розташована в ближньому поясі приміської зони Києва і входить до урбанізованого ядра Київської агломерації.

Повітряне середовище. За даними Головного управління статистики в Київській області у області у 2021 році у порівнянні з попереднім роком викиди забруднюючих речовин дещо зменшились, проте викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від пересувних джерел збільшились і склали 137,9 тис. т., а викиди від стаціонарних джерел зменшилися і становили - 59.3 тис. т.

Із загальної кількості викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами найбільшу частину складають діоксид та інші сполуки сірки, а також речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (відповідно 43% та 28% від загальною обсягу викидів). Крім того, від стаціонарних джерел забруднення надійшло 3,3 млн. т. діоксиду вуглецю. Основними забруднювачами атмосферного повітря у 2021 році були підприємства Обухівського (41.93 тис. т). Білоцерківського (4.52 тис. т.), Бориспільського (3,87 тис. т.), Броварського (3,18 тис. т.) районів. Найбільш забрудненими є території Обухівського (11523 кг/км²), Броварського (1209 кг/км²), Фастівського (1110,0 кг/км²) районів.

Основний внесок у забруднення атмосферного повітря Київської області вносять підприємства постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованою повітря, викиди яких у 2021 році становили або 72,2 % від загального валового обсягу викиду забруднюючих речовин стаціонарними джерелами. Друге місце за викидами займає сільське, лісове та рибне

господарство - 10.1 %, третє переробна промисловість - 8.8%, інші галузі економіки - 8.9%.

Викиди основних забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря у 2021 році від стаціонарних джерел у порівнянні з попереднім роком зменшилися і склали 59 309,9 т., у тому числі:

- метали та їх сполуки - 58,4 т.;
- метан - 6 152,9 т.;
- неметанові леткі органічні сполуки - 1 669,2 т.;
- оксид вуглецю - 2 713,5 т.;
- діоксид та інші сполуки сірки - 25 413,8 т.;
- сполуки азоту - 6 301,6 т.;
- речовини у вигляді твердих суспендованих частинок - 16 626,72.;
- стійкі органічні забруднювачі - 90,5 т.;
- інші - 142,0 т.

Крім того, діоксид вуглецю - 3,3 млн. т.

Згідно з даними Департаменту екології та природних ресурсів КОДА автотранспорт як і раніше є найбільшим забруднювачем атмосферного повітря Київської області. Основні причини цього – збільшення використання автотранспорту, погіршення технічного стану автомобільного парку, незадовільна якість палива, відставання темпів розвитку вулично-дорожньої мережі, труднощі щодо контролю великої кількості автотранспорту як джерела забруднення атмосфери (приватний транспорт, транзит).

Ґрунти. Ґрунти в межах громади – типові поліські, найбільш поширені: дерново- слабо та середньо-підзолисті неоглеєні ґрунти різного механічного складу, дерново- підзолисті глейові, а також наявні лучно-болотні, торфувато-болотні осушені, дернові неглибокі глейові та супіщані. Рівень родючості ґрунтів регіону невисокий. Через слабку структурованість та бідність поживних речовин гумусового горизонту, що потребує періодичного підживлення органічними та мінеральними добривами угідь, а також протиерозійного закріплення ґрунтів від вітрової ерозії, рівень природної родючості ґрунтів переважно досить низький.

Радіаційний стан. Згідно із Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.1991р. №106, з урахуванням наступних поточних змін (Постанова від 29.08.1994 р. №600) проєктована ділянка не входить у перелік територій, забруднених в результаті аварії на Чорнобильській АЕС. Рівні гама-фону становлять у середньому 12 мкР/год, щільність забруднення ґрунтів цезієм 137 складає менше 1 км/км². Система планувальних обмежень по даному фактору – відсутня. При проведенні будівельно-проєктних робіт необхідно керуватись вимогами радіаційної безпеки щодо будівельних матеріалів та будівельної сировини (сертифікація радіологічної якості) відповідно НРБУ 97 і «Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України», затверджені МОЗ України № 54 від 02.02.2005р.

Біорізноманіття. Рослинний покрив представлено рослинними асоціаціями природної зони Українського Полісся та, в незначному ступеню, Лісостепу.

Поліський тип рослинності на цій території представлено здебільшого формацією дубово-соснових лісів, або суборів, є найбільш поширеною на Київському Поліссі. Характерною особливістю цих лісів є двоярусність деревного пологу. До складу верхнього ярусу входить сосна І–ІІ бонітету. До складу другого ярусу входить дуб заввишки, здебільшого ІІІ бонітету. Інші деревні породи – береза повисла, береза пухнаста, осика і вільха клейка трапляються як домішки до сосни й дубу. В порушених асоціаціях береза і осика можуть зустрічатися як домінуючі породи. Підлісок рідкий, трапляються крушина ламка бруслина європейська. Трав'яний покрив значно густіший, ніж в борах, і багатший на число видів. Характерними рослинами тут є: орляк, грушанка звичайна, суниця, буквиця та ряд інших видів, не властивих борах. У суборах зустрічаються також і всі борові види, хоча і в інших співвідношеннях, наприклад, напівчагарники з родини вересових.

Детальний опис тваринного світу даної території не може бути здійснений через недостатню вивченість. Недостатньо вивчена фауна безхребетних тварин області, яка складається не менш ніж з декількох тисяч видів. Серед видів тварин що зустрічаються найчастіше на території даного регіону можна віднести наступні. У лісах: серед ссавців – їжак, кріт, куниця, борсук, заєць-русак, білка, лисиця; серед птахів – куріпка, рябчик, дрізд, зозуля, дятел, синиця, сова, перепел, чаплі, крук, ворона, грак; серед плазунів – гадюка, ящірка, вуж,

мідянка. На сільськогосподарських угіддях: ссавці – миші, хом'яки, серед птахів – жайворонок, куріпка, шуліка чорний. У населених пунктах: серед ссавців – кажани, миші, пацюк чорний; серед птахів – голуб, ластівка, дрізд, зяблик, сич, голуб сизий, горобець, сорока, ворона.

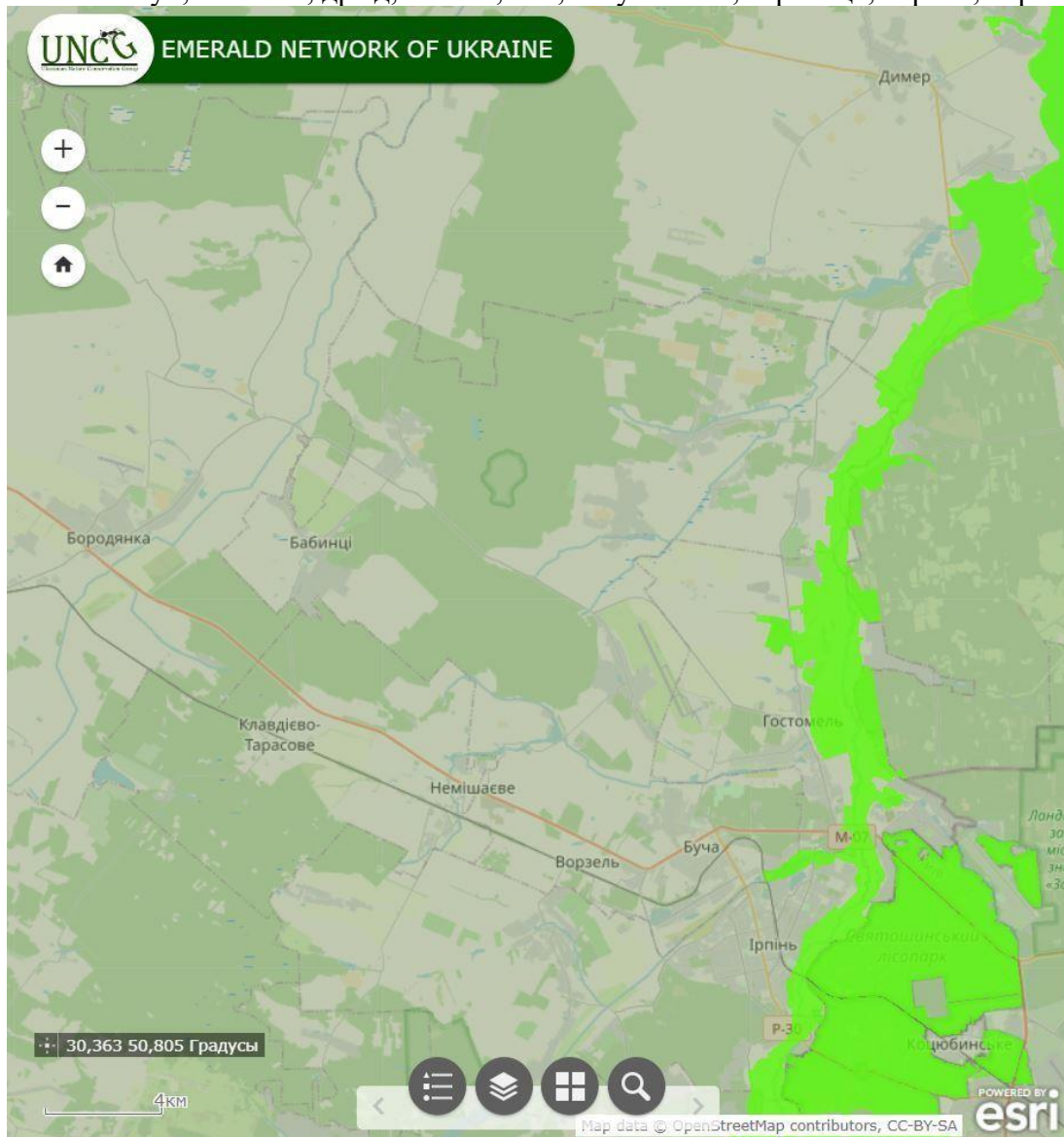

Рисунок 2.1. Об'єкти природно-заповідного фонду на території Бучанської міської територіальної громади. За даними Emerald Network in Ukraine – Смарагдової мережі України.

Важливе значення має еколого-містобудівне обґрунтування даної території.

Планувальна організація території визначається вимогами щодо її впорядкування, функціонального використання, інженерного облаштування та благоустрою.

Об'єкти культурної спадщини.

Територія детального плану знаходиться за межами об'єктів культурної спадщини та їх охоронних зон.

За умови виявлення об'єктів культурної спадщини при проведенні будь-яких земельних робіт на території населеного пункту повинні виконуватися наступні норми Законів України:

Обов'язкове проведення археологічних розвідок території зазначеної земельної ділянки та врахування результатів цієї розвідки при передачі земельних ділянок у власність чи користування, у тому числі під будівництво.

Визначення меж територій археологічних об'єктів з їх координуванням.

Укладення з користувачами охоронних договорів на всі об'єкти археологічної спадщини для забезпечення їх належної охорони і відповідно до вимог чинного законодавства (стаття 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

Заборона приватизації земельних ділянок під пам'ятками та об'єктами археології (статті 14 та 17 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

Передбачення проведення охоронних археологічних досліджень у випадку планування

будівництва у межах пам'яток та об'єктів археології (стаття 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини»).

Згідно статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини»:

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити подальше ведення робіт і протягом однієї доби повідомити про виявлені знахідки відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Земляні роботи можуть бути відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

Також, відповідно до статті 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини»:

- Будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Роботи на щойно виявлених об'єктах культурної спадщини здійснюються за наявності письмового дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

З метою захисту об'єктів археології, у тому числі тих, що можуть бути виявлені, проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок у випадках, передбачених Земельним кодексом України (2768-14), погоджуються органами охорони культурної спадщини.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини», юридичні і фізичні особи, у користуванні або володінні яких перебувають археологічні об'єкти або предмети, зобов'язані:

- дотримуватися всіх вимог законодавства щодо охорони і використання археологічних об'єктів або предметів;
- виконувати всі необхідні роботи виробничого характеру згідно з дозволом;
- негайно інформувати про нововиявлені об'єкти або предмети в межах території, яку вони використовують для своєї діяльності;
- сприяти і не перешкоджати будь-яким роботам з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

Так відповідно до статті 22 Закону України «Про охорону культурної спадщини» юридичні і фізичні особи, дії або бездіяльність яких завдали шкоди археологічній спадщині, несуть відповідальність відповідно до законодавства України.

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про охорону культурної спадщини», об'єкти культурної спадщини незалежно від форм власності відповідно до їхньої археологічної, естетичної, етнологічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності підлягають реєстрації шляхом занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України (далі - Реєстр) за категоріями національного та місцевого значення пам'ятки.

Згідно Порядку обліку об'єктів культурної спадщини, затвердженого наказом Міністерства культури України 11.03.2013 № 158 (далі – Порядок), система обліку об'єктів культурної спадщини включає комплекс заходів із взяття на облік об'єкта культурної спадщини, оформлення облікової документації, занесення чи незанесення об'єкта культурної спадщини до Реєстру, ведення Реєстру, інвентаризації об'єктів культурної спадщини, включення до Реєстру об'єкта культурної спадщини, який взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності Законом, формування облікових справ та внесення змін до Реєстру.

Взяття на облік об'єкта культурної спадщини забезпечують уповноважені органи, повноваження яких поширюється на територію розміщення такого об'єкта, шляхом занесення його до Переліку об'єктів культурної спадщини.

Для розгляду питання занесення об'єкта культурної спадщини до Реєстру подаються такі документи:

- подання за формою, наведеною у додатку 3 до цього Порядку;
- облікова документація – складається на об'єкт культурної спадщини та містить дані щодо його цінності, характерних властивостей, що становлять його історико- культурну цінність, етапів розвитку, просторових, функціональних характеристик, стану збереження, а також дані проведених досліджень.

Облікова документація складається з:

- облікової картки – містить короткі дані щодо пам'ятки чи об'єкта (місце розташування, межі, фотофіксація, автор, дата тощо);
- історичної довідки;
- матеріалів фотофіксації сучасного стану об'єкта: фото загального вигляду, фото об'єкта в контексті (навколишньому середовищі), фото найбільш цінних (характерних) елементів об'єкта, фото рухомих об'єктів (деталей), фото інтер'єрів, фото загроз (дії негативних чинників);
- акта стану збереження.

Рішення про занесення об'єкта культурної спадщини до Реєстру має містити: найменування пам'ятки; вид, тип, категорію; дату утворення; місцезнаходження; охоронний номер.

Разом з тим, ст. 141, 24, 26, 31, 32, 33, 37 Закону України «Про охорону культурної спадщини», передбачено розроблення науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та пам'яток містобудування.

Науково-проектною документацією у сфері охорони культурної спадщини є:

1. науково-проектна (науково-дослідна) документація з визначення: меж і режимів використання території пам'ятки; режимів використання пам'ятки; меж і режимів використання охоронюваної археологічної території; меж і режимів використання зон охорони; меж і режимів використання території об'єкта всесвітньої спадщини; меж і режимів використання буферної зони; меж і режимів використання історичного ареалу населеного місця; меж історичного ареалу населеного місця;
2. план організації території історико-культурного заповідника;
3. план організації історико-культурної заповідної території.

Науково-проектна документація у сфері охорони культурної спадщини визначає спеціальний режим використання території або об'єктів, у тому числі планувальні обмеження у використанні земель у сфері забудови, гранично допустимі висотність будівель та споруд (стаття 334 Закону України «Про охорону культурної спадщини»). Згідно ДСТУ Б Б.2.2-10:2016 «Склад та зміст науково-проектної документації щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування», науково-проектна документація щодо визначення меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування складається з графічних (аналітичні схеми, проектно-регулятивні креслення та ілюстративні матеріали) та текстових матеріалів (пояснювальна записка та додатки).

При розробленні науково-проектної документації проводяться такі дослідження:

- аналіз природної основи території щодо визначення особливостей рельєфу, гідрографії, видів рослинності;
- історико-містобудівний аналіз щодо визначення історичного розвитку планування і забудови;
- натурні дослідження середовища щодо визначення просторової забудови, поверховості забудови, її стильових ознак, кольорового вирішення, впорядження, дисгармонійних будівель та споруд;
- аналіз об'єктів культурної спадщини та існуючої забудови, розташованих на прилеглих до пам'яток територіях;
- аналіз видового розкриття пам'яток;
- визначення композиційної ролі пам'яток.

Результати проведених досліджень відображають на основному кресленні, схемах, що доповнюють його, та у відповідних розділах пояснювальної записки.

Рішення про затвердження науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини має містити: назву об'єкта дослідження; місцезнаходження (місце розташування); опис меж територій (якщо науково-проектна документація у сфері охорони культурної спадщини їх визначає); опис обмежень у використанні земель. Зазначення інформації стосовно місця розташування та координат пам'яток культурної спадщини можливе за умови надання як вихідних даних затвердженої науково-проектної документації у сфері охорони культурної спадщини (на конкретні об'єкти).

Водні ресурси. Площа земель водного фонду в Київській області становить - 232,6 тис. га (8% від загальної площі території 28.9 тис. км²). В тому числі під річками та струмками 10 тис га, під водосховищами з озерами та ставками - 158,4 тис. га, болотами - 50 тис. га. На території

Київської області протікає 1523 річки загальною довжиною 8,7 тис. км. На них розташовано 2596 водойм (без врахування дніпровських водосховищ) з площею водного дзеркала 25,36 тис. га, об'ємом 411,6 .млн.м³ води. Великі річки - Дніпро (243 км в межах області), Десна (66 км), Прип'ять (68 км). Середні річки - Уж (94км), Тетерів (119км), Ірпінь (124км), Рос ь(192км), Трубіж (125 км), Супій (125 км). Гнила Оржиця (38 км), Гнилий Тікич (40 км). Малі річки з струмками 1511 загальною довжиною - 7535 км. Річки завдовжки понад 10 км - 206, загальною протяжністю 4184 км. В області створено 2389 ставків та 58 водосховищ загальним об'ємом води 462,5 млн. м³.

За даними звітності №2-ТП (водгосп) в області в 2021 році було забрано 523.53 млн. м³ води, що на 158.54 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. З них з поверхневих водних джерел - 484.34 млн. м³, із підземних - 39.19 млн. м³. Протягом 2021 року було використано: 522.37 млн. м³, в тому числі на виробничі потреби - 456.3 млн. м³. на господарсько-питні потреби - 37.18 млн. м³ води, на зрошення- 2.5 млн. м³ води, сільськогосподарські - 0.12 млн. м³. Фактичний скид стічних вод в поверхневі водні об'єкти склав 466.22 млн. м³, що на 150.41 млн. м³ менше, ніж у 2020 році, з них - 1.165 млн. м³ забруднених, 429.52 млн. м³ нормативно чистих без очистки, нормативно очищених 35.176 млн. м³.

Громада характеризується розвиненою мережею водних об'єктів та високим рівнем залягання ґрунтових вод, у зв'язку з чим існує загроза підтоплення земель. Водойми потребують оздоровлення і розробки проектів щодо берегоукріплення та підвищення водозабезпеченості.

Найбільшими забруднювачами водних об'єктів Київської області, як і в попередні роки, залишаються підприємства комунального господарства, які підпорядковані органам місцевого самоврядування.

Причиною незадовільної роботи очисних споруд є фізична зношеність та моральна застарілість обладнання, несвоєчасне проведення реконструкції під сучасні технології, поточних та капітальних ремонтів.

Земельні ресурси. Площа земель в адміністративних межах Київської області становить 2816,2 тис. га. Площа сільськогосподарських угідь становить 1658,9 тис. га, або 58,9% від загальної площі області. Забудовані землі займають 137,4 тис. га, що становить 4,9% від загальної площі області. Ліси та інші лісовкриті площі займають 648,7 тис. га, що становить 23,0 % від загальної площі області і є в середньому на рівні розрахунково- оптимального показника, який забезпечує збалансованість між лісовими ресурсами, обсягами лісокористування та екологічними вимогами. Землі промисловості становлять 12,9 тис. га (0,5% від загальної площі області), транспорту і зв'язку - 26,1 тис. га (0,9% від загальної площі області), силових структур - 26,3 тис. га (0.9 %від загальної площі області). З усіх земель 56,0 тис. га становлять землі природоохоронного призначення, 0.4 тис. га оздоровчою, 1,4 тис. га рекреаційного і 1,2 тис. га історико-культурного призначення. Під внутрішніми водами знаходиться 175.1 тис. га (6,2% від загальної площі області). В зонах впливу водосховищ підтоплені близько 10 тис. га сільськогосподарських угідь. Щодо структури сільськогосподарських угідь регіону загальною площею 1658,9 тис. га (100%), то у процентному співвідношенні сільськогосподарські угіддя складаються: рілля - 81,6%, пасовища - 8%, сіножаті - 6,9%, багаторічні насадження - 2,8%, перелоги - 0.7%.

Поводження з відходами. Протягом 2021 року за статистичними даними в Київській області утворилось 1605,3 тис. тон відходів I-IV класів небезпеки. Обсяг спалених відходів склав - 7.3 тис. тон, використаних (утилізованих) - 64.0 тис. тон.

Згідно статистичних даних, протягом 2021 року на території області утворено 1605,3 тис. тон відходів, на кінець звітного року у сховища організованого складування (поховання) направлено 1400,2 тис. тон. Основним напрямком роботи у сфері поводження з відходами залишається вирішення питання забезпечення повного збирання небезпечних відходів з метою передачі їх для подальшої утилізації, обробки (переробки) на спеціалізовані підприємства.

Особливу категорію небезпечних відходів становлять непридатні та заборонені до використання пестициди та агрохімікати, незадовільні умови зберігання несуть загрозу для навколишнього природного середовища та здоров'я населення внаслідок забруднення ґрунту, міграції токсичних компонентів шляхом інфільтрації в підземні і поверхневі води, особливо у весняний період, коли непридатні ядохімікати можуть потрапити до водних об'єктів разом із талими водами.

Структуру відходів господарського комплексу в районі представляють промислові відходи, тверді побутові відходи та відходи сільського господарства, зберігання, складування, утилізація та розміщення яких негативно впливає на навколишнє природне середовище.

Обсяг утворення відходів на території Бучанського району складає:

- 1-4 класів небезпеки - 5,25 тис. т/рік;

- з них 1-3 класів - 0,005 тис.т/рік.

Питання поводження з відходами залишається гострою екологічною проблемою району.

На даному етапі в районі діє обласна Програма поводження з твердими побутовими відходами.

Охорона здоров'я. Відповідно до даних Головного управління статистики у Київській області, стан здоров'я населення наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

Захворюваність населення у Київській області

рік	усього	Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань, тис.								
		у тому числі								
		новоутворення	хвороби нервової с-ми	хвороби с-ми кровообігу	хвороби органів дихання	хвороби шкіри та підшкірної клітковини	хвороби кістково-м'язової системи і сполучної тканини	хвороби сечостатевої с-ми	уроджені аномалії (вади розвитку), деформації та хромосомні порушення	травми, отруєння та деякі інші наслідки дій зовнішніх причин
1995	2120,8	18,2	167,4	63,0	282,2	107,4	69,7	94,5	2,5	121,9
1996	1777,5	19,6	153,1	65,6	62,4	104,5	60,2	98,5	2,6	125,7
1997	1872,1	18,7	152,7	72,1	85,2	100,5	59,1	95,6	2,8	200,8
1998	1979,1	20,1	171,9	73,2	029,8	110,3	64,1	108,0	3,0	196,8
1999	2060,6	22,7	35,9	89,6	048,7	107,2	64,7	123,5	3,4	206,9
2000	2173,1	23,3	40,4	132,7	084,5	106,5	70,3	135,3	4,0	208,9
2001	2256,2	26,9	41,3	145,2	089,7	113,0	76,7	144,3	4,4	201,3
2002	2255,9	27,5	45,6	139,9	048,8	117,9	83,6	157,8	4,5	199,4
2003	2423,7	35,4	50,6	157,0	128,7	117,4	94,3	183,7	4,2	210,1
2004	2389,1	33,3	51,5	149,1	068,9	118,6	96,3	192,1	5,9	215,3
2005	2481,7	33,5	51,4	149,0	144,7	123,8	97,8	196,7	5,9	218,1
2006	2505,9	34,0	52,7	149,1	152,0	127,3	105,2	194,9	6,0	217,7
2007	2552,1	34,2	53,8	143,7	196,5	131,8	100,9	193,6	5,6	219,9
2008	2546,2	34,3	52,4	143,0	188,8	133,0	102,6	198,0	5,6	217,1
2009	2633,1	34,6	56,3	135,6	279,6	130,8	104,6	202,0	5,6	208,5
2010	2624,9	37,2	59,1	136,4	258,2	132,7	106,8	203,7	5,2	213,7
2011	2623,6	37,4	62,2	137,7	226,5	132,2	106,6	208,9	5,4	208,2
2012	2574,7	35,9	60,6	136,1	188,6	134,5	105,7	198,7	5,4	230,7
2013	2562,7	35,0	60,1	134,4	1185,4	131,7	103,7	203,0	6,2	233,8
2014	2488,7	33,6	59,1	140,3	1142,1	126,0	99,1	192,4	6,9	219,6

2015	2464,0	32,8	57,4	134,4	1143,7	121,4	95,8	197,8	7,8	223,1
2016	2534,2	30,8	60,6	136,5	1215,0	122,9	98,9	204,5	7,9	228,4
2017	2477,5	30,5	61,0	133,9	1172,0	121,2	97,6	201,3	7,6	227,5

Відповідно до даних, оприлюднених у «Аналітично-описовій частині до Стратегії розвитку Київської області на період 2021-2027 роки» (Профіль Київської області) основними причинами смерті людей у 2018 році стали хвороби системи кровообігу (70,1 % від загальної кількості померлих) та новоутворення (13,7 %). У 2018 році показник загальної захворюваності всього населення Київської області збільшився до 20871,70/000 в порівнянні з 2014 роком 19958,50/000 (по Україні 2017 рік – 17137,70/000), І квартал 2019 року – 8374,10/000. Показник первинної захворюваності зріс до 7507,80/000 в 2018 році в порівнянні з 2014 роком 6957,10/000 (по Україні 2017 рік – 6274,80/000), І квартал 2019 року – 2398,80/000.

У 2018 році загальна захворюваність всього населення зросла в порівнянні з 2014 роком практично за всіма класами хвороб. Перше рангове місце в структурі загальної захворюваності стало займають хвороби системи кровообігу, друге - хвороби органів дихання, третє – хвороби органів травлення.

У структурі первинної захворюваності всього населення перше рангове місце посідають хвороби органів дихання, друге – травми та отруєння, третє – хвороби системи кровообігу та хвороби шкіри та підшкірної клітковини, четверте – сечостатевої системи. Також відмічається збільшення поширеності захворювань на хвороби системи кровообігу та онкологічні захворювання, які відіграють провідну роль у формуванні показників смертності та інвалідності.

Послуги первинної ланки медицини Бучанської міської об'єднаної територіальної громади надаються комунальним некомерційним підприємством «БУЧАНСЬКИЙ ЦЕНТР ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ» Бучанської міської ради (КНП «БЦПМСД» БМР).

КНП «БЦПМСД» БМР у своїй структурі має 12 амбулаторій:

- Амбулаторія групової практики № 1;
- Амбулаторія групової практики № 2;
- Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини № 3;
- Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини № 4;
- Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини № 5;
- Бабинецька амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- Блиставицька амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- Ворзельська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- Гаврилівська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- Здвизівська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- Луб'янська амбулаторія загальної практики-сімейної медицини;
- Мироцька амбулаторія загальної практики-сімейної медицини.

Послуги вторинної ланки медицини надає:

- Комунальне некомерційним підприємством «БУЧАНСЬКИЙ КОНСУЛЬТАТИВНО-ДІАГНОСТИЧНИЙ ЦЕНТР» Бучанської міської ради (консультативно-діагностичне відділення, акушерсько-гінекологічне відділення, стоматологічне відділення, діагностичне відділення, денний стаціонар, фтизіатричний кабінет);

- Ірпінська дитяча міська лікарня;
- КЗ ІМР «Ірпінська центральна міська лікарня»;
- Ірпінський пологовий будинок.

Прогнозні зміни, якщо детальний план території не буде затверджено.

За умови незатвердження детального плану території ставиться під загрозу визначення планувальної організації, функціонального призначення, містобудівних умов і обмежень та параметрів забудови території проектування. Разом з тим, сумнівним є впорядкування території проектування та формування вимог до належної, відповідно до діючих санітарних та будівельних норм і правил, вимог до забудови на ній.

Відсутність належного функціонального зонування території з визначенням переважних, супутніх і допустимих видів використання території, містобудівних умов і обмежень, виконання

низки заходів щодо інженерної підготовки та захисту території, більш ймовірно призведе до неефективного використання земельних ресурсів та хаотичної забудови. У разі незатвердження детального плану території та відповідно – відмови від реалізації проектних рішень містобудівної документації, ускладниться процес збільшення надходжень до місцевого державного бюджету, економічного розвитку території.

РОЗДІЛ 3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Містобудівна документація на місцевому рівні (детальний план території) розробляється з врахуванням природо-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з дотриманням технологічних та санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язків основних та допоміжних споруд.

Розглядається вплив об'єкта проєктування на наступні компоненти природного середовища:

- повітряне середовище;
- геологічне середовище і ґрунти;
- водне середовище;
- рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти.

Також, оцінюються позитивні та негативні фактори впливу об'єкта проєктування на соціальне та навколишнє середовище. Враховується потенційний вплив об'єкта проєктування на стадії будівництва та планової діяльності.

Прогнозні зміни: у разі незатвердження документу державного планування та не виконання відповідних заходів, що визначені у Звіті (Розділі), погіршення стану навколишнього середовища та здоров'я людей не очікується.

На момент розроблення проєкту державного планування та звіту, будь-які дослідження території проєктування не проводилися.

Джерела забруднення атмосферного повітря та інформація про забруднення атмосферного повітря Київської області наведені в таблиці 3.1, 3.2 (статистичні дані згідно Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Київська» на 2021-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 16.02.2022 № 214-09-VIII).

Таблиця 3.1

Джерела забруднення атмосферного повітря

		2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	Загальна кількість підприємств, що здійснюють викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря, од	407	514	514	508	456
2	Загальна кількість (одиниць) діючих дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, об'єкт якого належить до:	2801	2945	3123	3136	3413
	першої групи	14	20	32	36	40
	другої групи та третьої групи	2787	2925	3091	3100	3373
3	Кількість зареєстрованих транспортних засобів, од з них такі, що належать:	31284	35682	47131	78147	85098
	юридичним особам, од	3046	4239	5130	5596	5926

	фізичним особам, од.	28238	31443	4200 1	72551	79172
4	Протяжність автомобільних доріг, тис. км	8,616	8,610	8,652	8,648	8,846
	з них з твердим покриттям	8,598	8,592	8,634	8,631	8,828
5	Інші джерела забруднення, од	5	5	5	5	5
	кількість аеропортів	5	5	5	5	5
	кількість морських/річкових портів	-	-	-	-	-
	кількість об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, місць видалення відходів	642	608	587	489	430
	...	-	-	-	-	-
6	Природні джерела (за наявності)	-	-	-	-	-

Таблиця 3.2

Інформація про забруднення атмосферного повітря

		2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1	Загальний обсяг викидів забруднювальних речовин, тис. т	210,2	162,0	197,0	214,7	223,4
2	Викиди забруднювальних речовин від стаціонарних джерел (тис. т)всього, у тому числі:	98,2	48,2	81,3	84,4	66,6
	діоксид сірки	44,0	14,2	34,3	33,3	27,0177
	діоксид азоту та оксиди азоту	10,5553	4,9374	6,922 6	8,8882	6,6096
	оксид вуглецю	3,1585	5,2151	8,077 6	9,0731	2,6699
	речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	29,9905	12,3563	19,38 59	21,489 6	16,9157
	метали та їх сполуки	0,1028	0,0472	0,038 2	0,1246	0,0301
	з них:					
	миш'як	-	-	-	-	-
	кадмій та його сполуки	-	-	-	-	-
	свинець та його сполуки	0,0042	0,0014	0,002 3	0,0027	0,0019

	ртуть та його сполуки	-	-	-	-	-
	нікель та його сполуки	0,0033	0,0012	0,002 4	0,0027	0,0019
	мідь	0,003	0,0011	0,002 2	0,0025	0,0039
	хром	0,0046	0,0016	0,003 4	0,0038	0,0027
	цинк	0,0096	0,0034	0,007 2	0,0081	0,0058
	арсен	0,0039	0,0017	0,002 6	0,0029	0,0021
3	Викиди забруднювальних речовин від пересувних джерел, тис. т	112,0	113,8	115,7	130,3	156,8
4	Інше (вказати)	-	-	-	-	-

Негативний вплив на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення в разі незатвердження проєкту державного планування не очікується.

Відмова в затвердженні документу державного планування призведе до неможливості розвитку економіки територіальної громади та України загалом, завадить збільшенню кількості робочих місць та можливості надання послуг з заправлення автомобілів якісним паливом.

Цей сценарій може розумітися як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля. За даним варіантом подальший стабільний розвиток територіальної громади є, очевидно, проблематичним, і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації та неефективного використання земельних ресурсів.

Негативного впливу на умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при здійсненні зазначеної діяльності не передбачається.

Таблиця 3.3

SWOT-аналіз екологічної та соціально-економічної ситуації

Strengths - Сильні сторони	Weaknesses - Слабкі сторони
Вдале транспортне сполучення та географічно вигідне розташування території проєктування	Відсутність системи моніторингу за станом компонентів навколишнього природного середовища
Створення системи індикаторів для моніторингу за станом навколишнього природного середовища	Відсутність інфраструктури та закладів обслуговування для працюючих
Високий рівень залучення населення до стану навколишнього природного середовища та екологічна активність громадськості	Відсутність належного громадського контролю за охороною довкілля
Віддаленість від об'єктів природно-заповідного фонду та культурної спадщини	Відсутність інформації про стан здоров'я населення по району
Opportunities - Можливості	Threats - Загрози
Створення нових робочих місць	Збільшення антропогенного впливу на навколишнє природне середовище
Розвиток екологічного управління	Політична нестабільність

РОЗДІЛ 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Об'єкт планової діяльності не впливатиме на екологічну ситуацію району та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону.

Основними екологічними проблемами є:

- деградація ґрунтів, що обмежує придатну для розвитку територію;
- забруднення довкілля транспортом (автомобільним та залізничним).

Водне середовище. Ризик забруднення ґрунтових вод невеликий, оскільки:

- каналізування побутове передбачено здійснювати на локальні очисні споруди (септик);
- каналізування дощових стоків – при організації рельєфу із влаштуванням закритої водовідвідної системи з влаштуванням дощоприймачів, локальних очисних споруд та дренажних колодязів.

Відходи. Вивезення твердих побутових відходів з території майданчика буде здійснюватися згідно технологічної схеми підприємства.

Гарантування безпеки планованої діяльності для населення має бути забезпечено шляхом виконання вимог державних екологічних і санітарно-епідеміологічних нормативів. Можливий вплив на здоров'я населення має бути визначений шляхом розрахунку індексу безпеки з врахуванням існуючих фонових забруднень місцевості і технічних умов санітарної служби району.

Ризики впливу на довкілля об'єкта планованої діяльності. За матеріалами проведеної ідентифікації відповідно до постанови КМУ від 13.09.2022 р. №1030 встановлено, що автомобільна заправна станція вважається об'єктом підвищеної небезпеки. Також газонаповнювальні станції та пункти, проміжні склади балонів, автомобільні газозаправні станції та пункти, резервуарні установки, групові газобалонні установки є потенційно небезпечними об'єктами систем постачання скрапленого вуглеводневого газу. Отже, під час будівництва та експлуатації АЗС є можливими ризики впливу на навколишнє природне середовище. Небезпека об'єкта планованої діяльності обумовлена наявністю на ньому горючих рідин, що передбачає негативний вплив на навколишнє середовище, в першу чергу, у разі виникнення можливих аварійних ситуацій. Серед можливих зовнішніх впливів, які можуть сприяти виникненню аварійної ситуації, до найбільш серйозних наслідків можуть призвести диверсії або терористичні акти, транспортні аварії на території АЗС, удар блискавки, аномально висока або аномально низька температура навколишнього середовища.

Найбільш ймовірними на АЗС є аварії при проведенні регламентних або ремонтних робіт, які можуть супроводжуватись виходом в атмосферу невеликих обсягів небезпечних речовин, вибухом у резервуарах і/або пожежею, але, як правило, незначні за своїм впливом на реципієнтів, оскільки локалізуються на території автозаправних станцій. До того ж, земельна ділянка, яка може бути відведена для будівництва АЗС розташована вздовж міжнародної автомобільної дороги загального користування державного значення М-07/Е-373/, поза межами населених пунктів. Санітарно-захисна зона від джерел викидів складатиме 50 м. Відомо, що концентрація оксидів вуглецю (СО), азоту (NO₂) і пилу на межі санітарно-захисної зони - 50 м не перевищує допустимі норми.

Вплив бензину на здоров'я людей. Бензини мають слабо виражену кумулятивну дію, викликають помірне подразнення шкіри (інтенсивністю 1 бал) та сухість шкіри, подразнюють слизові оболонки; чинять слабку інгаляційну дію. Бензини мають слабо виражену алергенну і подразнювальну дію.

Повторні дії парів бензину викликають функціональні зміни вегетативної нервової системи (отруйна дія парів бензину підсилюються при підвищенні температури оточуючого повітря).

При помірних концентраціях парів бензину в повітрі отруєння відчувається суб'єктивно (головний біль, серцебиття, слабкість, психічне збудження), втрата свідомості.

Концентрації парів бензин в межах 35-40 мг/дм³ є небезпечними для життя людини впродовж 5 хвилин.

Порогова концентрація парів бензину, яке змінює час розвитку м'язового напруження, складає 0,5 – 2,0 мг/дм³ при вдиханні впродовж 40 хвилин. При використанні бензину в якості

палива отруєння відбувається рідко.

Вплив дизельного палива на здоров'я людей. Дизельне паливо (ДСТУ 3868-99) – вуглеводнева суміш, що містить домішки: до 0,95% сірки, 0,5% фенолів, 0,1 асфальтенів. Вміст кисню та азоту не перевищує 1,01 %. Дизельне паливо відноситься до 4 класу небезпеки. ГДК в повітрі робочої зони складає 300 мг/м³. Пари дизельного палива викликають легку нудоту, головний біль, подразнення слизових оболонок та шкіри.

Вплив скрапленого вуглеводневого газу (СВГ) на здоров'я людей. Скраплений вуглеводневий газ (ДСТУ EN 589:2017) має наркотичну дію, при потраплянні рідкої фази на шкіру викликає обмороження. Пари скрапленого газу в повітрі можуть викликати кисневий голод, а значні концентрації навіть смерть. Пари СВГ мають наркотичну дію, швидко накопичуються в організмі при вдиханні і швидко виводяться через легені, тобто не акумулюються в організмі.

Особливо небезпечною речовиною є суміш скрапленого газу (пропанбутан) з повітрям. При концентрації випарів скрапленого газу від 2% до 9% утворюється суміш великої руйнівної сили при її запалюванні, відбувається горіння з виділенням великої кількості тепла. Найбільш аварійнонебезпечними є резервуари зберігання скрапленого газу з трубопроводами та колонки для зливання скрапленого газу із АГЗП в резервуари для його зберігання.

Разом з тим, скраплений вуглеводневий газ, у порівнянні з бензином та дизпаливом, є більш економічним та екологічно чистим видом палива, як з точки зору процесу заправлення автомобілів, так і при його спалюванні в автомобільних двигунах. Тому влаштування заправного пункту СВГ буде сприяти покращенню екологічного стану довкілля за рахунок зменшення попиту на використання автотранспортом рідкого моторного палива.

Поряд з поліпшенням екологічних показників використання газу поліпшує і експлуатаційні показники автотранспортної техніки:

- моторесурс двигунів збільшується в 1,5 рази;
- матеріальні затрати на використання СВГ (пропан-бутан) палива знижуються більше ніж на 50%.

Гарантування безпеки планованої діяльності для населення має бути забезпечено шляхом виконання вимог державних екологічних і санітарноепідеміологічних нормативів. Можливий вплив на здоров'я населення має бути визначений шляхом розрахунку індексу безпеки з врахуванням існуючих фонових забруднень місцевості і технічних умов санітарної служби району.

Повітряне середовище. На території, передбаченій під розміщення АЗС, головним фактором, що забруднює повітряний басейн є вихлопні гази автомобілів, а також пари нафтопродуктів, що утворюються при операціях зливу і наливу. В процесі планованої діяльності, при заправленні автотранспорту, в атмосферне повітря періодично можуть виділятися шкідливі речовини від технологічного обладнання АЗС, сервісних об'єктів і транспортних засобів.

При аварійному розливі нафтопродуктів можливі такі види шкоди навколишньому середовищу: забруднення ґрунту та поверхневих вод, забруднення атмосфери парами і продуктами горіння нафтопродуктів, тепловий вплив пожежі на тварин і рослинність, вторинні джерела впливу на навколишнє середовище. При розливі нафтопродуктів можливі як відсутність, так і наявність займання. У разі відсутності займання нафтопродуктів оцінюється ступінь забруднення атмосферного повітря, ступінь забруднення земель і ступінь забруднення поверхневих вод. У межах впливу досліджуваних АЗС поверхневі води (водотоки, водойми і водно-болотні комплекси) відсутні, що виключає проведення оцінки ступеня їх забруднення нафтопродуктами в разі розливу.

Для попередження розливів та витікання небезпечних речовин проєктування об'єкту та його безпечна експлуатація повинна здійснюватися відповідно до вимог нормативних документів з належним оглядом і технічною підтримкою. В проєктах автозаправних станцій передбачене технологічне обладнання вітчизняного та зарубіжного виробництва, яке сертифіковане в Україні і погоджене з органами державного пожежного нагляду та Держгірпромнагляду.

Детальним планом території передбачаються заходи по попередженню аварійних ситуацій, в тому числі сигналізація загазованості, блокування місць можливого порушення герметизації, запобіжні пристрої, пожежна автоматика, блискавкозахист, спеціально

підготовлений персонал.

Для підвищення рівня безпеки на АЗС та запобіганню негативного впливу на ґрунт повинні бути передбачені заходи щодо охорони навколишнього природного середовища, зокрема ґрунтів, а також розміщення будівель та споруд, виконаних з врахуванням вимог нормативної документації.

Ділянка, яка може передбачена для розміщення АЗС не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг, до територій історико-культурного, рекреаційного чи оздоровчого призначення. На прилеглих територіях не було визначено цінних видів флори і фауни.

Таким чином, об'єкт планованої діяльності не матиме значного негативного впливу на екологічну ситуацію району та не посилюватиме вже наявні екологічні проблеми даного регіону. Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається.

Шумовий режим. Основним джерелом шуму на території автозаправного комплексу є технологічне обладнання, автотранспорт. До можливих джерел шуму також можна віднести автомобільну дорогу загального користування державного значення М-07, що розташована вздовж території проєктування.

Для забезпечення допустимих рівнів звукового тиску на території АЗС, визначених будівельними та санітарними нормами і правилами, передбачаються заходи по зниженню шумів і вібрацій, які можуть виникати при роботі обладнання та двигунів автотранспорту:

- використання сучасного малошумного технологічного обладнання;
- використання сучасних ефективних термозвукоізоляційних матеріалів в якості будівельних конструкцій;
- озеленення території;
- раціональне використання планувальних рішень.

Території з природоохоронним статусом:

У межах розробки містобудівної документації, відсутні території природно-заповідного фонду та території, зарезервовані до подальшого заповідання.

Ділянка, що розглядається, не відноситься до земель водного фонду, прибережних захисних смуг, лісгосподарських зон, територій історико-культурного, природо- заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Територія, що підлягає детальному плануванню, не потрапляє в межі ландшафтно-маршрутних коридорів.

Згідно інформації регіональної містобудівної документації (Схеми планування території Київської області), земельна ділянка розташована поза межами об'єктів природно-заповідного фонду.

Негативного впливу на стан територій з з природоохоронним статусом, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається.

РОЗДІЛ 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

І. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на міжнародному рівні, що стосуються ДДП

Починаючи з 1998 року, співробітництво між Україною та ЄС у сфері охорони навколишнього природного середовища спрямоване на боротьбу з погіршенням екологічних умов і охоплює, зокрема, питання ефективного моніторингу рівнів забруднення та оцінки екологічних умов; запобігання місцевому, регіональному та транскордонному забрудненню повітря та води, ефективне використання біологічних ресурсів та їх управління; глобальні зміни клімату; екологічну освіту; виконання положень Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті. Сьогодні співробітництво між Україною та ЄС у сфері охорони навколишнього середовища регулюється Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами. Зокрема, Глава 6 «Довкілля» розділу «Економічне і промислове співробітництво» цієї угоди передбачає, що сторони **зобов'язані** розвивати і посилювати співпрацю з питань навколишнього середовища і таким чином сприяти реалізації довгострокових цілей сталого розвитку і побудови зеленої економіки.

Зобов'язаннями України у сфері охорони довкілля є:

- розробка загальної стратегії щодо навколишнього середовища, що охоплює заплановані інституційні реформи для забезпечення впровадження та забезпечення дотримання природоохоронного законодавства;
- процедури сприяння інтеграції довкілля в інші сфери політики;
- розподіл компетенції для управління охороною навколишнього середовища на національному, регіональному та муніципальному рівнях;
- процедури прийняття рішень та виконання рішень;
- визначення необхідних людських і фінансових ресурсів і механізму перегляду;
- розробка галузевих стратегій щодо якості повітря, якості води та управління ресурсами, включаючи морське середовище тощо.

Співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища здійснюється у таких формах:

1. здійснення спільних науково-технічних досліджень;
2. розробка проєктів співробітництва;
3. обмін науково-технічною інформацією та документами з науково-дослідницької діяльності та передовою практикою екологічного менеджменту;
4. обмін існуючими передовими екологічними технологіями;
5. обмін візитами посадових осіб високого рівня та експертів;
6. організація навчальних курсів, семінарів, конференцій і симпозіумів;
7. обмін досвідом, інформацією та відповідними матеріалами в сфері охорони навколишнього природного середовища.
8. планування наслідків стихійних лих.

а) Міжнародні зобов'язання з питань поводження з відходами.

Основними документами у сфері є:

- *УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;*
- *Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС від 19 липня 2008 року про відходи та скасування деяких Директив;*
- *Директива 1999/31/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 квітня 1999 р. про захоронення відходів із змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС);*
- *Директиви № 2006/21/ЄС Європейського парламенту та Ради від 15 березня 2006 р. «Про управління відходами видобувних підприємств, та якою вносяться зміни до Директиви*

2004/35/ЄС»;

- Директиви 94/62/ЄС Європейського парламенту та Ради від 20 грудня 1994 р. «Про упаковку та відходи упаковки»;

- Директиви 2012/19/ЄС Європейського парламенту та Ради від 4 липня 2012 р. «Про відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО)»;

- Директиви 2006/66/ЄС Європейського парламенту та Ради від 6 вересня 2006 р. «Про батареї та акумулятори та відпрацьовані батареї та акумулятори»;

- тощо.

Україна, ратифікувавши Угоду про асоціацію з ЄС, взяла на себе зобов'язання здійснювати поступову адаптацію законодавства України до acquis ЄС відповідно до напрямів, визначених в Угоді, та забезпечувати ефективне її виконання. Питання захисту навколишнього природного середовища, що висвітлені в преамбулі Угоди про асоціацію, ст. 292, Главі 6 «Навколишнє середовище» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво», а також Директивах, які є невід'ємною частиною Угоди та закріплені в Додатку XXX до Глави 6, є одним із основних векторів співробітництва між Україною та ЄС щодо реалізації довгострокових цілей сталого розвитку і зеленої економіки. Вирішення завдання охорони навколишнього природного середовища неможливе без вирішення низки складних питань, одним із яких є питання поводження із відходами. Стале та раціональне поводження з відходами є одним із домінуючих напрямків діяльності європейських країн щодо охорони довкілля і ресурсозбереження. Цільова стратегія з попередження та рециклінгу відходів, прийнята у ЄС у 2005 році, визначає відходи як «природоохоронний, соціальний та економічний вибір європейців». Стратегія розцінює відходи як економічну можливість і як ресурси для промисловості.

До основних зобов'язань, які встановлюються Директивою 2008/98/ЄС «Про відходи та скасування деяких Директив», відносяться такі:

- інтеграція завдань захисту довкілля та здоров'я людей із заходами по максимальному використанню ресурсного потенціалу відходів;

- встановлення ієрархії пріоритетів щодо поводження з відходами (за критерієм від найекологічнішого способу до менш впливового): а) запобігання; б) підготовка до повторного використання; в) рециклінг; г) інша утилізація, зокрема, енергетичне відновлення; д) видалення);

- регламентація порядку віднесення відходів до категорії небезпечних;

- запровадження принципу розширеної відповідальності виробника;

- вимоги до планування управління відходами;

- ведення реєстрів.

Одним із найважливіших напрямків у вирішенні проблем поводження із сільськогосподарськими відходами на шляху адаптації до законодавства ЄС та виконання **Україною своїх міжнародних зобов'язань у цій сфері** є: упровадження у практику господарювання безвідходного агровиробництва, що дозволяє найбільш раціонально і комплексно використовувати сировину і енергію в циклі «сировинні ресурси – виробництво – споживання – вторинні сировинні ресурси» таким чином, що будь-які впливи на довкілля не порушують його нормального функціонування. Тобто, Україна має застосувати законодавчі, політичні, економічні інструменти з метою ефективного виконання міжнародних зобов'язань щодо поводження з відходами, в тому числі, сільськогосподарськими, взятих на себе згідно Угоди про асоціацію з ЄС.

б) Міжнародні зобов'язання з питань якості атмосферного повітря.

Основними документами у сфері є:

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

- Директива 2008/50/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 2008 р. про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи;

- Директива 2004/107/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 грудня 2004 р. про миш'як, кадмій, ртуть, нікель та поліциклічні ароматичні вуглеводні в атмосферному повітрі;

- Директива 2010/75/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 р. про промислові викиди (комплексне запобігання і контроль забруднень);

- Конвенція про трансгосподарне забруднення повітря на великій відстані 1979 р;

- Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному аспекті 1991 р.;

- Директива № 98/70/ЄС про якість бензину та дизельного палива та внесення змін і доповнень до Директиви № 93/12/ЄЕС, що доповнена Директивами №№ 2000/71/ЄК, 2003/17/ЄК та 2009/30/ЄК і Регламентом (ЄС) № 1882/2003;

- Директива № 1999/32/ЄС про зменшення вмісту сірки у деяких видах рідкого палива та внесення змін і доповнень до Директиви № 93/12/ЄС зі змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003 та Директивою № 2005/33/ЄС;

- Директива № 94/63/ЄС про контроль викидів летючих органічних сполук (ЛОС) зі сховищ нафти та при її транспортуванні з терміналів до сервісних станцій зі змінами та доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003 57;

- Директива № 2004/42/ЄС про обмеження викидів летючих органічних сполук за рахунок використання органічних розчинників у певних фарбах і лаках та продукції полірування транспортних засобів та внесення змін і доповнень до Директиви № 1999/13/ЄС.

Міжнародні зобов'язання у цій сфері:

- запобігати і контролювати вплив токсичного забруднення повітря і забезпечувати захист від його шкідливих наслідків;

- розвивати освіту і підвищення обізнаності населення; надавати доступ до інформації; забезпечувати свободи вираження поглядів, свободи асоціацій і свободи зібрань; спрощувати масову участь в оцінці запропонованих проєктів, стратегій і природоохоронних рішень; і своєчасне надання економічно доступних засобів правового захисту;

- заборонити будівництво нових електростанцій, що працюють на викопному паливі, і замінити діючі електростанцій такого типу поновлюваними джерелами енергії (до 2030 року - в країнах з високим доходом і до 2050 року - в інших країнах);

- сприяння зростанню розподільних систем виробництва відновлюваної енергії;

- вести моніторинг якості повітря і впливу на здоров'я людини; здійснювати оцінку джерел забруднення повітря; надавати публічну звітність, включаючи попередження, що стосуються здоров'я населення; розробити закони, регламенти, стандарти і стратегії, що стосуються якості повітря; скласти плани дій щодо забезпечення якості повітря на місцевому, національному та, якщо це необхідно, на регіональному рівні; займатися реалізацією плану дій щодо забезпечення якості повітря і дотримуватися стандартів; оцінювати хід виконання плану і при необхідності посилювати його положення, щоб забезпечувати дотримання стандартів;

- вживання заходів до того, щоб громадськість була повністю проінформована і мала можливість брати участь в процесах прийняття рішень, докладання додаткових зусиль для залучення жінок, дітей і інших вразливих осіб, думки яких занадто часто не враховуються при виробленні екологічної політики; звертати особливу увагу на захисників навколишнього середовища, чия діяльність спрямована на захист права на чисте повітря;

- проведення аналізу видів забруднення повітря і його основних джерел для визначення високопріоритетних і найбільш рентабельних заходів з контролю викидів в цілях охорони здоров'я населення, прав людини і навколишнього середовища;

- своєчасно та у доступній формі обмінюватися даними щодо атмосферного повітря між державами, підвищувати інформованість населення про ризики для здоров'я, пов'язаних з поганою якістю повітря, і розташовувати системи для поширення повідомлень у випадках, коли рівень забруднення стає вкрай небезпечним для здоров'я, особливо щодо вразливих груп населення;

- розробити змістовні екологічні стандарти, що мають недискримінаційний і нерегресивний характер або іншим чином сприяють повазі, захисті і здійсненню прав людини;

- співпрацювати у вирішенні екологічних проблем, що виходять за межі національних кордонів, включаючи транскордонне забруднення повітря;

- забезпечувати ефективне застосування екологічних стандартів з боку державних і приватних суб'єктів;

- забезпечити громадянам доступ до засобів правового захисту в рамках судових або аналогічних процедур у випадках, коли їх право дихати чистим повітрям знаходиться під загрозою або порушується, або коли не дотримуються інші юридичні зобов'язання, що стосуються якості повітря;

- регулярне проведення оцінки прогресу (або його відсутності) з відповідним переглядом стандартів і планів, що стосуються якості повітря. Крім того, ці процеси

- огляду і перегляду повинні супроводжуватися урахуванням нових наукових свідчень і участю громадськості;

- приділяти пріоритетну увагу захисту екологічних правозахисників, в ідеалі - шляхом створення інститутів і встановлення норм для боротьби з глибинними причинами насильства і переслідувань, вшановуючи і підтримувати діяльність цих правозахисників, і забезпечувати торжество правосуддя, залучаючи винних у насильстві осіб до відповідальності за їх діяння;

- вимога від промислових підприємств зниження і припинення викидів шкідливих забруднювачів повітря;

- вимога від нафтогазової промисловості рекуперації та використання метану та інших газів, що вивільняються в ході розвідки, розробки і виробництва;

- приділення пріоритетної уваги зниження викидів з сильно забруднюючих промислових об'єктів, таких як коксові печі, металургійні комбінати, нафтопереробні установки, цементні і цегельні заводи;

- відмова у видачі дозволів на створення нових забруднюючих об'єктів або на забруднюючі види діяльності в районах з найбільш високим рівнем атмосферного забруднення, поки якість повітря в таких районах не буде відповідати національним стандартам і не продовжить відповідати цим стандартам не дивлячись на додаткове забруднення;

- заохочення планування компактних і багатофункціональних міських районів;

- захист та розширення зелених зон в містах;

- приділення пріоритетної уваги інвестиціям в безпечну інфраструктуру для піших і велосипедних прогулянок і в швидкісний громадський транспорт у порівнянні з інфраструктурою для приватних автомобілів;

- перехід на більш екологічні транспортні засоби шляхом жорсткості стандартів на викиди і норми паливної ефективності поряд з прискоренням переходу на автомобілі з нульовими викидами;

- впровадження будівельних кодексів, норм і стандартів, що забезпечують значне підвищення енергоефективності будівель;

- вдосконалення системи видалення відходів за допомогою введення заборони на відкрите спалювання сміття, недопущення інсінерації і вимоги щодо рекуперації метану на територіях звалищ сміття;

- прийняття законів, стратегій і програм для антистимулювання або заборони спалювання поживних залишків або сільськогосподарських відходів і надання фермерам сприяння в переході на більш екологічні види практики;

- зниження викидів аміаку з гною худоби і при використанні гною як добриво, зокрема завдяки переходу переважно на корми рослинного походження;

Конвенція «Про транскордонне забруднення повітря на великі відстані» має рамковий характер щодо боротьби із викидами конкретних забруднюючих речовин. Конвенція містить лише загальні принципи співробітництва держав з питань боротьби із забрудненням повітря.

в) Міжнародні зобов'язання з питань клімату.

Основними документами у сфері є:

- *УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;*

- *Паризька угода;*

- *Директива 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 р. про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства та внесення змін і доповнень до Директиви Ради 96/61/ЄС із змінами і доповненнями, внесеними Директивою 2004/101/ЄС;*

- *Регламент (ЄС) № 842/2006 Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2006 р. про певні фторовані парникові гази;*

- *Регламент (ЄС) № 2037/2000 Європейського Парламенту та Ради від 29 червня 2000 р. про речовини, які руйнують озоновий шар;*

- *Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату;*

- *Монреальський протокол про речовини, що руйнують озоновий шар;*

- тощо.

Відповідно до положень Паризької угоди Україна, як сторона угоди, зобов'язана зробити свій національно-визначений внесок для досягнення цілей сталого низьковуглецевого розвитку всіх галузей економіки та підвищення здатності адаптуватися до несприятливих наслідків зміни клімату, зокрема шляхом скорочення обсягу викидів парникових газів. Основними джерелами викидів парникових газів в Україні є промисловість, енергетика і транспорт.

Пріоритетами державної політики у сфері біологічної безпеки та біологічного захисту є здійснення системних заходів із створення та ефективного функціонування національної системи біологічної безпеки та біологічного захисту, протидії проявам біотероризму, захисту населення від безконтрольного та протиправного поширення генетично модифікованих організмів, збереження безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, створення системи раннього виявлення та швидкого реагування на поширення збудників особливо небезпечних хвороб та таких, що мають міжнародне значення, а також покращення матеріально-технічного стану лабораторій, установ та закладів, які здійснюють діагностику інфекційних хвороб, моніторинг циркуляції збудників інфекційних хвороб в об'єктах середовища життєдіяльності людини, задіяні в системі індикації біологічних патогенних агентів, визначають кількісний та якісний вміст генетично модифікованих організмів у продукції рослинного і тваринного походження, лабораторій, що працюють із збудниками особливо небезпечних інфекційних хвороб, визначенням їх впливу на навколишнє природне середовище, зокрема біологічного різноманіття, з урахуванням ризиків для здоров'я людини; створення системи оперативного реагування на прояви біотероризму.

г) Міжнародні зобов'язання з питань біорізноманіття.

Основними документами у сфері є:

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;
- Директива 2009/147/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 30 листопада 2009 р. про захист диких птахів;
- Директива Ради 92/43/ЄЕС від 21 травня 1992 р. про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни;
- Рамкова конвенція ООН про охорону біорізноманіття (1992);
- Бернська конвенція (Про охорону диких видів флори і фауни і оселищ Європи, 1992);
- Рамсарська конвенція (Про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів, 1987);
- Угода про збереження китоподібних Чорного моря, Середземного моря та прилеглої акваторії Атлантичного океану (2003);
- Протокол про збереження біорізноманіття та ландшафтів Чорного моря до Конвенції про захист Чорного моря від забруднення (2002);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (2002);
- Стратегічний план з біорізноманіття на 2011-2020 роки та цільові завдання Аїті щодо біорізноманіття;
- тощо.

Низка міжнародних угод зобов'язує створювати природоохоронні території або інші механізми охорони видів в різних державах (що має відбуватись за єдиними в рамках такої угоди правилами).

Більшість міжнародних угод зобов'язують створити природно-заповідні території в межах національного законодавства держав. Території мережі Емеральд (визначені Бернською конвенцією) та водно-болотні угіддя міжнародного значення (визначені Рамсарською конвенцією), створюються у відповідності до вимог відповідних резолюцій Конвенцій, незалежно від того, чи зазначені території мають статус в рамках національного законодавства. Таким чином, саме «рамсарські угіддя» і території Смарагдової мережі є додатковими механізмами оголошення в Україні природоохоронних територій, крім ПЗФ.

Міжнародним союзом охорони природи (IUCN) було запропоновано універсальну міжнародну класифікацію природоохоронних територій, що в сучасній редакції передбачає категорій. Система категорій IUCN побудована відповідно до завдань та цілей природоохоронної території.

Емеральд (Смарагдова мережа, Emerald Network) – мережа територій, які становлять особливий інтерес з точки зору охорони європейського біорізноманіття на міжнародному рівні. Мережа будується в рамках процесів Бернської конвенції для організації природоохоронного менеджменту видів і оселищ, визначених резолюціями Конвенції як пріоритетні для охорони у Європі. В сукупності, всі території мережі Емеральд (та території Натура 2000 у країнах ЄС) повинні забезпечити виживання всіх пріоритетних видів і оселищ, а також охопити природоохоронним менеджментом понад половину чисельності популяції видів та понад половину площі оселищ у Європі. До реєстрів рідкісних видів і оселищ у відповідних резолюціях Конвенції включають такі, що визнані зникаючими на рівні Європи і для збереження яких потрібні зусилля кількох країн. Також, до реєстрів включені ендемічні види і оселища, що пропонуються окремими країнами, в разі, коли їх збереження для всієї Європи потребує особливих зусиль в межах лише однієї держави. Реєстри видів і оселищ поступово доповнюються, втілюючи пропозиції держав.

Міжнародні угоди з охорони біорізноманіття, що діють в Україні, передбачають створення природоохоронних територій, які в системі міжнародної класифікації IUCN відповідають категорії IV – Habitat Species Management Area. Ця категорія зобов'язує запровадження менеджменту для охорони певних біологічних видів чи оселищ. Таким чином, всупереч загальноприйнятій думці про те, що міжнародні природоохоронні угоди слід реалізовувати шляхом оголошення територій ПЗФ, обов'язковим є не заповідання, а надання їм статусу територій Емеральд.

д) Міжнародні зобов'язання з питань якості водних ресурсів.

Основними документами у сфері є:

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;
- Закон України «Про приєднання України до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер»;
- Протокол про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер;
- Конвенція про захист Чорного моря від забруднення;
- Конвенція щодо співробітництва по охороні та сталому використанню ріки Дунай;
- Договір між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про співробітництво у сфері охорони і сталого розвитку басейну річки Дністер;
- Директива 2008/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері екологічної політики щодо морського середовища (Рамкова Директива морської стратегії);
- Директива 200/60/ЄС Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики;
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків і міжнародних озер 1992 р.;
- тощо.

Конвенція прийнята у 1992 році в м. Гельсінкі, Фінляндія, слугує механізмом посилення національних заходів та міжнародного співробітництва, направлених на досягнення екологічно обгрунтованого управління та охорони транскордонних поверхневих вод.

Засадничою директивою для регулювання водних ресурсів виступає «Водна Рамкова Директива ЄС 2000/60/ЄС», а безпосередньо якість та безпека питної води регулюється Директивою 98/83/ЄС. Завданням Директиви 98/83/ЄС є захист людини від шкоди, завданої споживанням неякісної води, гарантуючи безпеку здоров'я шляхом встановлення нормативів та вимог до їх моніторингу.

Зобов'язання країн з моменту завершення ратифікації або долучення, є процес прийняття всіх відповідних заходів для досягнення результату, а саме:

заходи з обмеження та зменшення кількості джерел забруднення в відповідній сфері або місцевості. Це повинно бути зроблено шляхом утворення технічних або адміністративних процедур для інформування інших країн, щодо факту забруднення;

- встановити граничні норми складу забруднювачів в скидах в поверхневі води на основі найкращої наявної технології, конкретно застосовані до окремих видів промисловості;

- визначити цільові показники якості води та затвердити критерії якості води;
- розробити програми моніторингу стану транскордонних вод;
- забезпечити надання інформації щодо стану транскордонних вод громадськості;
- забезпечити співробітництво;
- забезпечення державою необхідної кількості водних ресурсів належної якості для відновлення, оздоровлення й безперервного розвитку водних та навколо водних екосистем, що буде гарантією стійкого й збалансованого задоволення потреб людини у безпечній питній воді, санітарії та стане основою сталого соціального та економічного розвитку країни;
- досягнення «доброго» стану водних об'єктів України;
- запровадження державою інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом та належного екологічного врядування в районах річкових басейнів з метою відновлення й сталого розвитку водо-ресурсного потенціалу України та природних водних екосистем.

е) Міжнародні зобов'язання щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища.

Основними документами у сфері є:

- УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;
- Директива 2003/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 травня 2003 року Про забезпечення участі громадськості у підготовці окремих планів та програм, що стосуються навколишнього середовища, та внесення змін і доповнень до Директив Ради 85/337/ЄЕС та 96/61/ЄС про участь громадськості та доступ до правосуддя;
- Директива 2003/4/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 28 січня 2003 р. про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви Ради 90/313/ЄЕС;
- Конвенція про доступ інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ про правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція);
- Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя, що стосуються навколишнього природного середовища;
- тощо.

Україна зобов'язується від двох до трьох років наблизити своє законодавство до законодавства ЄС.

II. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на державному рівні, що стосуються ДДП

Згідно з Додатком ХХХ до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Україна зобов'язується адаптувати своє законодавство до 26 директив і 3 регламентів ЄС у наступних секторах: управління відходами; зміна клімату та захист озонового шару; екологічний менеджмент та інтеграція екологічної політики в інші галузеві політики; якість атмосферного повітря; якість води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище; охорона природи; промислове забруднення та техногенні загрози; генетично модифіковані організми.

Зобов'язання: 1) впровадження міжнародних стандартів у сфері ресурсозбереження, охорони навколишнього природного середовища, надрокористування; 2) підвищення рівня екологічної безпеки; 3) реформування державної екологічної політики, приведення її у відповідність до вимог законодавства ЄС.

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом 2014 р. (далі – УА 2014 р.) слугує інтегральною складовою інтенсифікації інтеграційної взаємодії, включно у сфері охорони довкілля. Вона увібрала та відтворила основні критеріальні бази євроінтеграційних перспектив України, оновила спільний інституційно-правовий механізм, інструментарій двостороннього співробітництва, сприяючи поглибленню політичної асоціації та посиленню економічної інтеграції між сторонами через закладені у ній взаємні права, а також взаємні та односторонні зобов'язання, у тому числі масив зобов'язань України щодо поступового наближення вітчизняного законодавства (і практики його застосування) до права та політики Європейського Союзу (далі – ЄС) у сфері охорони довкілля. З підписанням УА 2014 р. ЄС започаткував

практику укладення нового типу угод про асоціацію з державами-сусідами, які за змістом охоплюють максимально широке коло питань, що становлять взаємний інтерес, регулюють поглиблене співробітництво на основі принципу обумовленості, базуються на досвіді ЄС, але виходять за його межі у частині сприяння політичним і економічним реформам, необхідним для досягнення європейських стандартів, які корелюються з критеріями набуття членства в ЄС. Розвиток і зміцнення співробітництва з охорони довкілля має здійснюватися з урахуванням інтересів України та ЄС, їх взаємозалежності у цій сфері, на основі рівності та взаємної вигоди, зокрема, сприяючи реалізації довгострокових цілей сталого розвитку. Виконання екологічної складової зобов'язань за УА 2014 р. може забезпечуватися, з-поміж іншого: обміном інформацією та досвідом, здійсненням спільної дослідної діяльності та обміном інформацією про екологічно чисті технології, плануванням подолання наслідків стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій, спільною діяльністю у сфері охорони довкілля (ч. 1 ст. 362). Водночас в УА 2014 р. визнано важливість міжнародного управління з питань охорони довкілля та угод як відповіді міжнародного співтовариства на глобальні й регіональні проблеми у сфері охорони довкілля (ч. 1 ст. 292); гарантовано, що екологічна політика ґрунтуватиметься на принципі обережності та принципах, які вимагають застосування превентивних заходів, відшкодування в пріоритетному порядку шкоди, заподіяної довкіл्लю, та сплати штрафу забруднювачем довкілля (ч. 4 ст. 292); передбачено співробітництво з метою сприяння обґрунтованому і раціональному використанню природних ресурсів відповідно до цілей сталого розвитку з метою зміцнення зв'язків у сфері екологічної політики та практики (ч. 5 ст. 292). Передусім з метою досягнення сталого розвитку в УА 2014 р. визнано важливість якнайповнішого врахування екологічних інтересів не лише свого відповідного населення, а й прийдешніх поколінь і гарантовано спільну підтримку економічного розвитку, екологічної та соціальної політики (ч. 1 ст. 289).

В жовтні 2018 року ввійшов у силу Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», який враховує вимоги Протоколу про стратегічну екологічну оцінку та Директиву 2001/42/ЄС.

а) Національні (державні) зобов'язання у сфері поводження з відходами.

Основними документами у сфері є:

- *Національна стратегія з управління відходами в Україні до 2030 року;*
- *тощо.*

Постановою Кабінету Міністрів України затверджено Національну стратегію поводження з відходами в Україні на період до 2030 р., яка є концептуальним документом, що включає: опис проблем і стан техніки в цій сфері; цілі та принципи політики, спрямовані на поводження з відходами, зміни, які необхідно внести в законодавчу систему України та структуру влади, а також їх фінансові наслідки.

У Національній стратегії управління відходами в Україні до 2030 р. констатується, що значні обсяги накопичених в Україні відходів та відсутність ефективних заходів, спрямованих на запобігання їх утворенню, утилізацію, знешкодження та видалення, поглиблюють екологічну кризу і стають гальмівним фактором розвитку національної економіки. Така ситуація обумовлює необхідність створення та забезпечення належного функціонування загальнодержавної системи запобігання утворенню відходів, збирання, перероблення та утилізації, знешкодження й екологічно безпечного видалення.

Аналізуючи Угоду про асоціацію з Європейським Союзом та низку Директив ЄС, котрі регулюють питання, пов'язані з переробкою відходів, варто відзначити, що Україна поступово вносить поправки до чинного законодавства та виходить на новий етап по переробці хімічних відходів. Тим самим намагається вирішити проблеми масового забруднення навколишнього середовища, плануючи усунути полігони та сміттєзвалища, а на їх території збудувати екологічно чисті заводи з переробки відходів.

Реалізація реформи здійснюється як на державному, так регіональному та місцевому рівнях. На основі Національного плану управління відходами розробляються Регіональні плани управління відходами з використанням єдиних методологічних підходів.

Для ефективного управління відходами як на національному, так і на регіональному рівнях має бути розроблена інформаційна система із зручним доступом до даних щодо ліцензій, дозволів, розміщення полігонів та сміттєзвалищ, актуальної інформації про забруднювачів та переробні потужності.

б) Національні (державні) зобов'язання з питань якості атмосферного повітря.

Основними документами у сфері є:

- *Стратегія низьковуглецевого розвитку України на період до 2050 року (проект);*
- *КОНЦЕПЦІЯ реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;*
- *ПЛАН ЗАХОДІВ щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;*
- *тощо.*

27 червня 2014 року була підписана Угода про асоціацію між ЄС та Україною. У даному міжнародно-правовому документі велика увага приділяється захисту навколишньому середовищу. Так, розділ IV та V мають прямий та опосередкований вплив на довкілля, зокрема ст. 361 та ст. 365 містять положення про якість повітря. Варто також додати, що 29 директив та регламентів доповнюють екологічний вимір Угоди про асоціацію з ЄС. Що стосується якості атмосферного повітря, то налічується близько 6 директив ЄС, які поширюються на Україну.

Зобов'язання: встановлення зон ступенем забруднення атмосферного повітря; створення системи вимірювання та оцінки якості повітря; встановлення технічних вимог до фарб, лаків та продукції для транспортних засобів, що зокрема визначають граничні значення вмісту ЛОС (летючих органічних сполук) та встановлення цільових значень (стандартів якості) щодо миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю, і, маркування такої продукції до 2020 року; інформування громадськості; можливість доступу до інформації щодо якості атмосферного повітря, тощо.

Завдання наступні: встановлення зон ступенем забруднення атмосферного повітря до 2019 року (відповідний механізм щодо розподілу території країни на відповідні зони та агломерації мав би бути закріплений у проекті Постанови Кабінету Міністрів України стосовно затвердження Порядку здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря до 31 жовтня 2018 р); створення систем вимірювання та оцінки якості повітря до 2020 року (проект Порядку здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря розглянуто на засіданні міжвідомчої робочої групи з питань імплементації положень); встановлення технічних вимог до фарб, лаків та продукції для транспортних засобів, що зокрема визначають граничні значення вмісту ЛОС (летючих органічних сполук) та встановлення цільових значень (стандартів якості) щодо миш'яку, кадмію, ртуті, нікелю, і, маркування такої продукції до 2020 року (інформація відсутня); інформування громадськості до 2019 р. (на засіданні Уряду 25 квітня 2018 року схвалено план організації підготовки проєктів нормативно-правових актів, але їх не було підготовлено); можливість доступу до інформації щодо якості атмосферного повітря до 2018 року (запроваджено механізм, за допомогою якого можна дізнатись про якість повітря. Наразі сервіс доступний в Львові, Києві та Дніпрі); можливість купувати якісне пальне до 2018 року (в Україні з 1 січня 2016 року введено стандарт екологічної безпеки, що регламентує кількість шкідливих речовин у викидах автомобілів, Євро-5). Також, прийнято Закон «Про оцінку впливу на довкілля», що дає можливість втілити прогресивну, оновлену та про європейську модель оцінки впливу на довкілля відповідно до вимог Директиви 2011/92/ЄС. Прийнято Закон «Про стратегічну екологічну оцінку», який враховує вимоги Протоколу про Стратегічну екологічну оцінку, а також Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище.

в) Національні (державні) зобов'язання з питань клімату.

Основними документами у сфері є:

- *Закон України «Про ратифікацію Кіотського протоколу до Рамкової конвенції ООН про зміну клімату»;*
- *КОНЦЕПЦІЯ реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;*
- *ПЛАН ЗАХОДІВ щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року;*
- *Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року.*

Україна підписала й ратифікувала Угоду про асоціацію 16 вересня 2014 року, яка повністю вступила в силу 1 вересня 2017 року.

Зобов'язання: встановити процедури моніторингу, звітності та верифікації (МЗВ) викидів парникових газів від енергетичних та промислових об'єктів (підприємств);

Крім того, Україна ратифікувала Рамкову конвенцію ООН про зміну клімату, Кіотський

протокол та Паризьку угоду. Для дотримання взятих **зобов'язань** за цими міжнародними договорами, Україна вживає певних заходів. По-перше, Кабінет Міністрів 7 грудня 2016 року ухвалив План заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року.

Зобов'язання:

- формування ефективної внутрішньої кліматичної політики, яка стала першим за багато років цілісним нормативним документом, який покликаний вдосконалити і систематизувати поточну політику у сфері зміни клімату);

- створення відповідної законодавчої бази та установ для забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку в умовах екологічної, економічної та енергетичної безпеки, вдосконалення державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку держави, підвищення добробуту громадян.

Важливим кроком стало схвалення Кабінетом Міністрів України Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок 8 листопада 2017 року.

Зобов'язання: оптимізація викидів від великих спалювальних установок, виведення деяких з експлуатації, а також прогноз очікуваного скорочення викидів із чіткими термінами.

Для запобігання зміни клімату та захисту озонового шару 18 липня 2018 року Кабінетом Міністрів було схвалено Стратегію низьковуглецевого розвитку України до 2050 року. Також Україна подала до Секретаріату свій перший Національно-визначений внесок, відповідно до якого **зобов'язання:** не перевищувати викиди парникових газів на 60% до 2030 року, порівняно з базовим 1990 роком. З метою виконання **зобов'язань** України за Угодою про асоціацію було розроблено проєкт Закону України «Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів». Проєкт врахував основні положення Директиви № 2003/87/ЄС про встановлення схеми торгівлі викидами парникових газів у рамках Співтовариства, Регламенту Комісії № 600/2012 про верифікацію звітів про викиди парникових газів і звітів про тонно-кілометри та акредитацію верифікаторів, а також Регламенту Комісії № 601/2012 про моніторинг та звітність щодо викидів парникових газів. По-друге, в Україні було ухвалено декілька важливих законів, які мають безпосереднє відношення до сфери зміни клімату. У межах управління довкіллям та інтеграції екологічної політики до інших видів галузевої діяльності 23 травня 2017 року був прийнятий Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».

Зобов'язання:

- запровадити достатньо прозору європейську модель процедури оцінки впливу на довкілля, визначити терміни та стадії її проведення і який стосується майже всіх підприємств реальної економіки;

- **зобов'язати** суб'єкта господарювання включати у звіт про оцінку впливу на довкілля опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі кліматичні фактори (зміна клімату і викиди парникових газів); опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема величини та масштабів такого впливу, характеру, інтенсивності і складності, ймовірності, очікуваного початку, тривалості, частоти і невідворотності впливу, зумовленого, зокрема впливом планованої діяльності на клімат, у тому числі характер і масштаби викидів парникових газів, та чутливістю діяльності до зміни клімату.

20 березня 2018 року ухвалено Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», який визначив наслідки для довкілля як будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, тощо. Крім того, 28 лютого 2019 року було затверджено Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року, **зобов'язання** згідно якої – збереження такого стану кліматичної системи, який унеможливить підвищення ризиків для здоров'я та благополуччя людей і навколишнього природного середовища.

7 березня 2018 року був підписаний Меморандум про співробітництво Міністерства екології та природних ресурсів з українськими установами, зокрема, Інститутом космічних досліджень НАН України та Державним космічним агентством України. Меморандум спрямований на удосконалення національної системи обліку викидів та абсорбції парникових газів, зокрема шляхом створення мап покриття Землі, збору та аналізу супутникових даних.

г) Національні (державні) зобов'язання з питань біорізноманіття.

Основними документами у сфері є:

- Концепція загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005-2025 роки;

- тощо.

28 лютого 2019 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Зобов'язання: зменшення втрат біологічного різноманіття; збереження та відновлення чисельності видів природної флори та фауни, у тому числі мігруючих видів тварин, середовищ їх існування, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного світу; протидія незаконному обігу та торгівлі об'єктами дикої фауни і флори, у тому числі введення заборони використання диких тварин у цирках, а також у будь-якій іншій комерційній діяльності публічного характеру, крім стаціонарних зоопарків; врахувати рекомендації міжнародних документів щодо перегляду та оновлення законодавчих і нормативних актів щодо біологічного різноманіття.

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони – міжнародно-правовий інструмент, який серед іншого зобов'язує Україну прийняти низку природоохоронних норм для збереження біорізноманіття, а саме: збереження, захист, поліпшення і відтворення якості навколишнього середовища, захист громадського здоров'я, розсудливе та раціональне використання природних ресурсів та заохочення заходів на міжнародному рівні, спрямованих на вирішення регіональних і глобальних проблем навколишнього середовища, у тому числі у сфері охорони природи, зокрема щодо збереження і захисту біологічного та ландшафтного різноманіття (екомережі). Для цього Україна має імплементувати у своє національне законодавство дві Директиви ЄС, а саме Директиву № 2009/147/ ЄС про захист диких птахів (так звана Пташина директива) та Директиву № 92/43/ЄЕС про збереження природного середовища існування, дикої флори та фауни, зі змінами і доповненнями, внесеними Директивами №№97/62/ЄС, 2006/105/ЄС та Регламентом (ЄС) № 1882/2003 (так звана Оселищна директива).

Зобов'язання:

- прийняти національне законодавство та визначити уповноваженого органу (органів);
- провести оцінку видів птахів, для яких необхідно запровадження спеціальних заходів збереження, та видів регулярної міграції;
- визначити та позначити спеціальні зони захисту різних видів птахів;
- запровадити зберігаючі захисні заходи для захисту мігруючих видів;
- встановити загальну систему захисту всіх видів диких птахів зі спеціальною підкатегорією птахів, на які ведеться полювання, та заборону певних видів ловлі/забою птахів;
- прийняття національного законодавства та визначення уповноваженого органу (органів);
- підготовка реєстру місць, призначення цих місць та встановлення пріоритетів управління ними (включаючи завершення реєстру потенційних територій Смарагдової мережі та впровадження захисних заходів та заходів управління ними);
- запровадження заходів, необхідних для збереження таких місць;
- встановлення системи моніторингу природоохоронного статусу оселищ та видів;
- встановлення суворого режиму захисту видів, зазначених у Додатку IV Угоди, які стосуються України;
- встановлення механізму стимулювання освіти та надання/розповсюдження загальної інформації населенню.

На виконання зобов'язань України по Угоді про асоціацію Мінприроди розробило низку нормативно-правових актів, серед яких основним є проект Закону України «Про території Смарагдової мережі» і додатки до нього (зокрема і щодо переліку видів птахів, у тому числі, видів регулярної міграції, для яких визначаються території Смарагдової мережі). Ухвалення цього проекту дозволить Україні виконати більшість своїх завдань за Угодою в частині охорони природи, а саме імплементувати норми Пташиної та Оселищної директив в національне законодавство.

В рамках Плану заходів Міністерством також було підготовлено низку проєктів указів Президента, зокрема «Про оголошення прибережної акваторії Азовського моря гідрологічним

заказником загальнодержавного значення «Приморський», «Про зміну меж національного природного парку «Синевир», «Про створення національного природного парку «Нобельський» тощо.

Україна є активним учасником в міжнародному співробітництві у галузі міжнародного екологічного права, що стосується, насамперед, охорони навколишнього природного середовища. Завдання України щодо забезпечення екологічної безпеки та розв'язання екологічних проблем знайшли місце у міжнародних договорах, таких як Конвенція «Про охорону біологічного різноманіття» (1992 р.), більш ніж 40 двосторонніх угодах, а також рекомендаційних документах, таких як декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку (1992 р.), Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (1995 р.). Становлення законодавства у сфері національної екологічної мережі розпочалося з прийняття Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (1995), що започаткувало зміну курсу екологічної політики з локальної охорони об'єктів і територій природно-заповідного фонду на новітній курс формування й функціонування національної екологічної мережі України, з метою формування загальноєвропейської екологічної мережі, збереження та збалансованого використання біологічного та ландшафтного різноманіття. **Зобов'язання** України: подальше опрацювання, вдосконалення та розвиток екологічного законодавства відповідно до рекомендацій Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, щодо питання формування Загальноєвропейської екологічної мережі як цілісної системи територій країн Європи; загальне покращення стану довкілля, а також умов життя людини та посилення здатності живої природи до самовідновлення.

Міжнародний документ Загальноєвропейської мережі передбачає створення єдиної цілісної у функціональному аспекті і неперервної системи природних територій, важливих у міжнародному відношенні, яка б забезпечила стабільне існування біосфери та функціонування природних систем задоволення життєдіяльності людини. У Законі України «Про екологічну мережу України» сформульовано основні принципи формування, збереження та використання екомережі. Одним з напрямів, які вимагають термінової розробки, є підготовка підґрунтя та втілення у життя механізмів, які б дозволили швидко та ефективно врахувати проблеми збереження біологічного та ландшафтного різноманіття при формуванні відомчих політик. Створення Національної екологічної мережі, яка буде складовою частиною Всеєвропейської екомережі, має саме таку мету.

Прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту фауни», а також Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження європейських екологічних норм для охорони територій, на яких живуть рідкісні тварини і рослини».

Прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин», метою якого є захист від знищення середовища перебування (зростання) видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України (Директиви 2009/147/ЄС та 92/43/ЄЕС).

Розроблено проєкт Концепції про реформування системи природоохоронних дозволів та технічну редакцію проєкту Закону України «Про систему природоохоронних дозволів» з метою імплементації положень Директиви 2010/75/ЄС.

Виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (УА), передбачає широке коло завдань в екологічній сфері. Важливим елементом виконання багатьох завдань у сфері охорони природи є розширення та вдосконалення Смарагдової мережі (Emerald Network) в Україні. Території Смарагдової мережі мають відповідати одному або декільком критеріям: значно сприяти виживанню видів, що знаходяться під загрозою зникнення, ендемічних видів або будь-яких видів, що перелічені в додатках I і II Конвенції; підтримувати значну кількість видів на території з високим видовим різноманіттям або підтримувати важливі популяції одного або декількох видів; містити важливий та/або репрезентативний приклад типів оселищ, що знаходяться під загрозою зникнення; містити видатний приклад конкретного типу оселища або мозаїки різних типів оселищ; бути важливим місцем для одного або декількох мігруючих видів;

іншим способом істотно сприяти досягненню цілей Конвенції.

В Україні Смарагдова мережа почала створюватись з 2009 р.; вона є частиною європейської мережі. Станом на початок 2016 р. мережа займала близько 8,88 % території України. Виконання екологічного блоку завдань УА сприяє розширенню мережі і вдосконаленню її функціонування. Зокрема, згідно до поставлених в УА завдань, розроблено проєкт Закону України «Про території Смарагдової мережі», який 12 березня 2018 р. було представлено для громадського обговорення. **Зобов'язання** згідно Проєкту Закону передбачають:

- встановлення чітких критеріїв для відбору територій Смарагдової мережі, які ґрунтуються на науковому підході: для кожного пріоритетного виду флори чи фауни здійснюється інвентаризація та розробляється карта, де буде зазначено його місцезнаходження;
- визначити найбільш критичні точки для виживання видів, які ввійдуть до складу мережі після оцінки європейськими експертами на біогеографічних семінарах;
- передбачити оголошення на державному рівні територій Смарагдової мережі Європи в Україні для збереження рідкісних та зникаючих природних оселищ, видів флори і фауни, у тому числі птахів.
- постійне формування додаткового списку потенційних об'єктів Смарагдової мережі відповідно до проведених нових досліджень;
- створення бази даних та визначення тенденцій в динаміці популяцій видів і оселищ, за результатами яких будуть прийматися подальші управлінські рішення;
- розроблення менеджмент-планів для управління територіями Смарагдової мережі, що передбачає чіткі плани заходів для збереження і моніторингу кожного пріоритетного виду флори і фауни та природного оселища.

Важливим завданням є включення до проєкту Закону України «Про території Смарагдової мережі» положень щодо впровадження стратегічної екологічної оцінки впливу на території Смарагдової мережі планів та програм, відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»; впровадження оцінки впливу видів діяльності та об'єктів на території Смарагдової мережі відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»; впровадження у процесі експертизи проєктної документації на будівництво, порядок проведення якої передбачений с.2-5 статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» оцінки видів діяльності та об'єктів на території Смарагдової мережі для видів діяльності та об'єктів, що не підлягають оцінці впливу на довкілля.

д) Національні (державні) зобов'язання з питань якості водних ресурсів.

Основними документами у сфері є:

- *Формування правових засад здійснення державного моніторингу вод;*
- *Національна морська стратегія (підготовка);*
- *Стратегія водної політики України (підготовка);*
- *тощо.*

Основний прогрес у 2018 році у впровадженні екологічних реформ полягає у наступному: Прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом» відповідно до Водної рамкової Директиви 2000/60/ЄС. Також, цим законом запроваджено правові основи для впровадження Директиви 2007/60/ЄС про оцінку та управління ризиками затоплення. Ухвалено Закон «Про внесення 125 змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», яким встановлюватимуться правові засади імплементації окремих положень Директиви 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною та Директиви 91/271/ЄС про очистку міських стічних вод. Ухвалено перший транскордонний басейновий договір, спрямований на розвиток партнерства між державами щодо запровадження інтегрованого управління водними ресурсами. Проведено дослідження з оцінки екологічного стану Чорного моря. Ця оцінка, зроблена відповідно до вимог Морської та Рамкової водної Директив ЄС, і стане основою Морської стратегії, яку розробляє Міненерго.

До основних нормативно-правових актів, якими регулюється право на питну воду та її якість в Україні, є Закони України: «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про питну воду та питне водопостачання», Водний Кодекс України, Кодекс законів про надра, «Про житлово-комунальні послуги». Нормування якості та безпеки питної води віднесено до

сфери підзаконних нормативних актів, але в Україні діють одночасно два стандарти: ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» та ДСТУ 7525:2014 «Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості». Таким чином, правовідносини у сфері централізованого водопостачання регулюються положеннями житлово-комунального законодавства, а правовідносини з видобування, очистки води – нормами водного, екологічного законодавства та законами про надра.

В основному вони походять з міжнародного екологічного права. До основних конкретних **зобов'язань** забезпечити права на воду, які покладаються на державу в результаті ратифікації міжнародно-правових актів є:

- доступ до мінімальної необхідної кількості безпечної води;
- доступ до води і водних об'єктів без дискримінації;
- заходи попередження та контролю із захисту навколишнього середовища, пов'язаними з водою;
- фізичний доступ до водних систем;
- рівномірний розподіл води в рамках усіх наявних систем водопостачання;
- ухвалення національної стратегії та планів дій із водопостачання;
- моніторинг реалізації права на воду; ухвалення цільових програм для допомоги вразливим і знедоленим верствам населення; заходи попередження та контролю над захворюваннями, пов'язаними з водою тощо.

г) Національні (державні) зобов'язання щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища.

Основними документами у сфері є:

- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. N 771;
- тощо.

Відповідно до положень міжнародних угод, що визначають такий режим у галузі навколишнього середовища, **держава гарантує право на доступ до інформації з питань навколишнього середовища** задля сприяння захисту права кожної людини нинішнього і майбутнього поколінь жити в навколишньому середовищі, сприятливому для його здоров'я і добробуту. Доступ до інформації з питань навколишнього середовища – це один з видів міжнародно-правового режиму щодо доступу до інформації, яку за положеннями окремих міжнародних угод ще визначають як «екологічна інформація».

До неї відносять інформацію щодо:

- стану елементів навколишнього середовища (таких, як повітря і атмосфера, вода, ґрунт, земля, ландшафт і природні об'єкти, біологічне різноманіття та його компоненти, включаючи генетично змінені організми, та взаємодію між цими елементами;
- чинників (таких, як речовини, енергія, шум та випромінювання, а також діяльність або заходи, включаючи адміністративні заходи, угоди в області навколишнього середовища, політику, законодавство, плани і програми, що впливають або здатні вплинути на елементи навколишнього середовища, аналіз витрат і результатів і інший економічний аналіз і припущення, використані при прийнятті рішень з питань навколишнього середовища);
- стану здоров'я і безпеки людей, умов життя людей, стану об'єктів культури, будівель і споруд у тій мірі, у якій на них впливають або може впливати стан елементів навколишнього середовища, або через ці елементи, чинники, діяльність або зазначені заходи.

Йдеться про доступ до інформації яка, серед іншого, охоплюватиме наступне коло питань: зміни клімату; екологічне управління, освітню і навчальну підготовку, доступу до інформації з питань прийняття рішень; якість атмосферного повітря; якості водних ресурсів і управління водними ресурсами; управління відходами та ресурсами; охорони природи (збереження і захисту біологічного і ландшафтного різноманіття (екомережі)); промислове забруднення і промислові загрози; хімічні речовини; генетично-модифіковані організми; шумове забруднення; цивільний захист (стихійні лиха і антропогенні загрози); міське середовище; екологічні збори.

Зобов'язання України в цій сфері, і зокрема у питанні доступу до інформації, досить широко висвітлені у її національному законодавстві. Разом з тим, вони відповідають вимогам

Директив (Додаток XXX до Угоди), що знайшли закріплення у якості орієнтирів для сторін Угоди про асоціацію.

III. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на регіональному рівні, що стосуються ДДП

а) Регіональні зобов'язання з питань поводження з відходами.

Основними документами у сфері є:

- Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки;
- Програма поводження з твердими побутовими відходами у Київській області на 2017-2020 роки; Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року.

Зобов'язаннями є:

- розроблення Регіонального плану управління відходами з використанням єдиних методологічних підходів;
- вивезення з області всіх непридатних ХЗЗР на утилізацію, видалення;
- тощо.

Для ефективного управління відходами на регіональному рівнях має бути розроблена інформаційна система із зручним доступом до даних щодо ліцензій, дозволів, розміщення полігонів та сміттєзвалищ, актуальної інформації про забруднювачів та переробні потужності.

б) Регіональні зобов'язання з питань якості атмосферного повітря.

Основними документами у сфері є:

- Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки.

Зобов'язаннями є:

- розроблення галузевих стратегій та програм;
- розроблення заходів з попередження погіршення атмосферного стану повітря;
- створення і реалізація програми моніторингу атмосферного повітря;
- обмін досвідом;
- тощо.

в) Регіональні зобов'язання з питань біорізноманіття.

Основними документами у сфері є:

- Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки;
- Регіональна схема екологічної мережі Київської області;
- тощо.

Зобов'язаннями є:

- Забезпечення збереження, біологічного і ландшафтного різноманіття;
- Створення репрезентативної системи територій і об'єктів ПЗФ та формування екомережі;
- тощо.

г) Регіональні зобов'язання з питань якості водних ресурсів.

Основними документами у сфері є:

- Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки;
- Обласна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року;
- Програма «Питна вода Київщини на 2017-2021 роки».

Зобов'язаннями є:

- Розроблення галузевих стратегій програм;
- Реалізація заходів з відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму водних об'єктів і заходів щодо ефективності роботи системи водовідведення в районах області;
- тощо.

д) Регіональні зобов'язання щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища.

Основними документами у сфері є:

- ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. № 771;
- тощо.

Основні зобов'язання визначені в документах державного рівня.

IV. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлених на місцевому рівні, що стосуються ДДП

а) місцеві зобов'язання з питань поводження з відходами.

- Розроблення схеми санітарного очищення території територіальної громади;
- Забезпечити виконання вимог обласних галузевих програм або стратегій у сфері.

б) місцеві зобов'язання з питань якості атмосферного повітря.

- Забезпечити виконання вимог обласних галузевих програм або стратегій у сфері.

в) місцеві зобов'язання з питань біорізноманіття.

- Забезпечити виконання вимог обласних галузевих програм або стратегій у сфері.

г) місцеві зобов'язання з питань якості водних ресурсів.

- Забезпечити виконання вимог обласних галузевих програм або стратегій у сфері.

д) Зобов'язання щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища.

Основними документами у сфері є:

- ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. № 771;
- тощо.

Зокрема Директива 2003/4/ЄС зобов'язує органи влади забезпечити: право на доступ до екологічної інформації, яка знаходиться у розпорядженні державних органів та визначення основних умов і практичних механізмів його реалізації та досягнення систематичної доступності та розповсюдження екологічної інформації серед громадськості.

До гарантій права на інформацію про екологію Директива відносить перелік прав громадян та обов'язки державних органів щодо доступу до інформації про навколишнє природне середовище за запитом; виокремлення винятків щодо доступу до інформації (умови, за яких запит про надання екологічної інформації може бути відхилений); грошовий збір (умови, за яких надання інформації може бути платним); доступ до правосуддя з питань доступу до інформації; стандарти якості інформації щодо навколишнього природного середовища.

Директива визначає мінімальний перелік видів інформації, яку **зобов'язані розповсюджувати органи влади**. Наразі можна констатувати, що практика з питань надання органи місцевого самоврядування інформації громадянам не відповідає стандартам демократичної європейської держави. Для налагодження ситуації потрібно: внести зміни до нормативно - правових актів щодо обов'язків та термінів звітування органів місцевого самоврядування перед громадою з питань охорони довкілля; приділити належну увагу екологічній тематиці в інформаційних ресурсах місцевого самоврядування (на сьогодні функцію висвітлення екологічної ситуації на місцях частіше беруть на себе екологічні неурядові організації); запровадити електронну систему екологічного врядування, з урахуванням європейських підходів до управління екологічною інформацією, з метою усунення «розпорошеності» між різними рівнями органів місцевого самоврядування. Директива 2003/35/ЄС встановлює вимоги до органів влади щодо забезпечення участі громадськості в розробці планів і програм, що стосуються навколишнього середовища; підвищення участі громадськості у прийнятті рішень. Виходячи з положень Директиви, участь громадськості у питаннях, що стосуються прийняття планів або програм або внесення в них змін або перегляду, має бути забезпечена через такі форми інформування як офіційне опублікування, або за допомогою електронних засобів масової інформації, в разі їх наявності. Окрім того, громадськості має бути надана інформація про право на участь у прийнятті рішень і про компетентний орган влади, в який можуть бути представлені коментарі або питання. Деталі процедури інформування громадськості (наприклад через розповсюдження у певному радіусі

оголошень або через публікації у місцевих газетах) та проведення консультацій з зацікавленою громадськістю (наприклад, шляхом подання письмових зауважень або шляхом громадського опитування) визначаються державами членами. Також, повинні бути встановлені розумно необхідні терміни, які передбачають достатній час для реалізації кожного з етапів участі громадськості в прийнятті рішень. На сьогодні Законодавство України частково відповідає вимогам Директиви 2003/35/ЄС щодо участі громадськості в підготовці певних планів та програм, що стосуються довкілля. Громадськість, маючи право впливати на прийняття рішень органу місцевого самоврядування в сфері екології, має активніше долучатися до цього процесу, насамперед завдяки участі в екологічній експертизі та ініціюванню проведення громадської екологічної експертизи. На сьогодні участь громадськості в процесі екологічної експертизи врегульована ст. 11 Закону «Про екологічну експертизу», відповідно до якої з метою врахування громадської думки суб'єкти екологічної експертизи проводять публічні слухання або відкриті засідання. Водночас, Постанова від 29 черв'ня 2011 р. № 771 «Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля», для органу місцевого самоврядування має рекомендаційний характер, встановлюючи при цьому такі форми залучення громадськості, як подання письмових зауважень, пропозицій і рекомендацій, включення представників громадськості до складу експертних комісій, груп по проведенню громадської екологічної експертизи. Рекомендаційний характер урядової постанови обумовлює потребу деталізації актами органів місцевого самоврядування порядку залучення громадськості до прийняття рішень в сфері екології, в тому числі проведення громадської екологічної експертизи. Адаптація національного законодавства в сфері екології до вимог зазначених Директив сприятиме зростанню ролі органів місцевого самоврядування у даній сфері, зокрема у вирішенні таких питань, як: забезпечення прав громадськості на безпечне для життя і здоров'я довкілля, забезпечення права особи на доступ до екологічної інформації та залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля.

Директиви ЄС у сфері охорони довкілля мають поступово зміцнити та посилити роль органів місцевого самоврядування, щодо реалізації їх повноважень у сфері охорони довкілля. Подальші розвідки даного питання мають стосуватися концептуального визначення впливу положень всіх директив ЄС у сфері екології на повноваження органів місцевого самоврядування у цій сфері, зважаючи на процес децентралізації.

Зобов'язаннями щодо доступу до інформації з питань навколишнього середовища на місцевому рівні є:

- здійснення громадських обговорень у процесі стратегічної екологічної оцінки питань щодо прийняття рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів, виконання яких може спричинити негативні наслідки для довкілля;
- оприлюднення інформації у сфері охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів, виконання яких може спричинити негативні наслідки для довкілля на веб-сайті та друкованих виданнях масової інформації відповідної адміністративно-територіальної одиниці або району;
- забезпечення доступу громадськості до інформації у сфері охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів, виконання яких може спричинити негативні наслідки для довкілля, тощо.

V. Шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Цей розділ ґрунтується на аналізі цілей документів державної політики, які мають відношення до цілей розвитку на місцевому рівні, і визначає ступінь їх врахування і впровадження через низку проектних рішень містобудівної документації. В процесі стратегічної екологічної оцінки даної містобудівної документації було розглянуто різні місцеві програми, що містять екологічні цілі та відповідні завдання у сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку. Результати аналізу відображені у табл. 5.1.

Таблиця 5.1

**Відповідність завдань документа державного планування цілям
природоохоронної політики**

<i>Сфери охорони довкілля</i>	<i>Основні виявлені проблеми, пов'язані із проектом документа державного планування</i>	<i>Регіональні та місцеві стратегії, програми, що мають відношення до виявлених проблем</i>	<i>Стратегічні цілі регіональних та місцевих стратегій, програм стосовно виявлених проблем</i>	<i>Завдання, викладенні в документі державного планування</i>	<i>Ступінь формаль ної відповід - ності</i>
Атмосферне повітря	Забруднення атмосферного повітря автотранспортом	Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки	Зменшення шкідливих викидів від пересувних джерел за рахунок збільшення використання електромобілів, посилення контролю за токсичністю відпрацьованих газів автомобільних двигунів.	Створення зелених насаджень спеціального призначення	+
Водні ресурси	Незадовільний стан водних об'єктів	Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки	Відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок. Забезпечення відведення та встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон.	Влаштування мережі дощової каналізації. Схему каналізування прийнято наступну: господарсько-побутові стоки самопливними мережами надходять на локальні очисні споруди, що проектується, звідки умовно чисті води надходять до фільтраційних колодязів.	+

Поводження з відходами	Відсутність схеми санітарного очищення населеного пункту. Відсутність роздільного збору відходів.	Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року	Поступове скорочення загальних обсягів утворення побутових відходів у населених пунктах. Охоплення 100 % населених пунктів збиранням та вивезенням побутових відходів. Впровадження сортування відходів в населених пунктах області. Створення у Київській області регіональної мережі сортувально-переробних підприємств для перероблення всіх компонентів побутових відходів за сучасними новітніми технологіями.	Збирання використаної тари (упаковки) та передача спеціалізованим підприємствам для подальшої утилізації. Облаштування контейнерного майданчику та встановлення контейнерів для роздільного збору відходів за фракціями. Заклучення договорів на передачу відсортованих відходів спеціалізованим підприємствам для їх подальшої утилізації.	++
------------------------	---	--	---	---	----

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

«++» – цілі документа державного планування добре узгоджені з цілями природоохоронної політики.

«+» – цілі документа державного планування та цілі природоохоронної політики принципово узгоджуються. Необхідно тісніше пов'язати цілі на рівні заходів.

«0» – цілі документа державного планування та цілі природоохоронної політики нейтральні по відношенню одні до одних.

«-» – цілі документа державного планування та цілі природоохоронної політики не узгоджуються, але можуть бути узгоджені. В рамках наступного планування на більш низькому рівні, в тому числі на рівні реалізації конкретної планованої діяльності, потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей документа державного планування та природоохоронних цілей.

«--» – цілі документа державного планування та цілі природоохоронної політики принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, сформовані на уточнення цієї цілі в документі державного планування.

РОЗДІЛ 6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВКЛЮЧАЮЧИ КУМУЛЯТИВНІ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВІ, ПОСТІЙНІ ТА ТИМЧАСОВІ, ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.01.2011 №29), наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення - це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенний), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом проєкту на екосистему і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови. Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують її можливість їх асиміляції або трансформації. На прилеглий території великі підприємства-забруднювачі відсутні.

Асфальт та вихлопні гази двигунів автомобілів є джерелами бенз(а)пірену, який має канцерогенні властивості і здатність до накопичення в організмі людини та навколишньому природному середовищі. Але ймовірність того, що планована діяльність буде мати кумулятивний характер впливу на довкілля та здоров'я населення є незначною, оскільки ризики накопичення шкідливого ефекту від багаторазового впливу забруднювачів від проєктованого об'єкту по всій території відсутні.

При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу який супроводжуються негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин не передбачається. Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива в процесі експлуатації автозаправного комплексу з урахуванням даних моніторингу навколишнього середовища та проведення відповідних розрахунків.

Негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат, а також вплив фізичних факторів впливу на найближчу житлову забудову відсутні. Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єкту відсутні значні виділення теплоти та парникових газів. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище відсутні.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів, їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту - відсутні.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) наразі відсутні.

Тимчасові наслідки для довкілля - при виконанні підготовчих та будівельних робіт вплив на навколишнє середовище на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, викиди здійснюватимуться при роботі ДВЗ будівельних машин та механізмів.

Постійні наслідки для довкілля:

- викиди в атмосферу метану та продуктів згорання природного газу, викидів від ДВЗ автотранспорту;

До довгострокових наслідків відноситься питання утилізації відходів.

Оскільки концентрація забруднюючих речовин на межі санітарно-захисної зони (50 м) не перевищуватиме допустимі норми, синергічні наслідки не очікуються. Значного негативного впливу під час планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Здоров'я:

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Рівні шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання не будуть перевищувати норми допустимого впливу.

Автозаправний комплекс за класом санітарної характеристики відноситься до об'єктів V класу з 50 – метровою санітарно-захисною зоною. Відстані від АЗС до меж громадської та житлової забудови витримані згідно норм.

Створення додаткових зелених насаджень навколо території АЗС, санітарне очищення території та своєчасні заходи, щодо зменшення шкідливого впливу на оточення, повинно проводитися згідно технологічної схеми підприємства, що сприятиме поліпшенню умов життєдіяльності місцевого населення.

Екологічна небезпека автозаправної станції визначається сукупністю забруднень, які надходять від автомобілів під час їх перебування на території заправної станції. Ці забруднення формуються відпрацьованими газами автомобільних двигунів, в результаті витоків палива та мастил, продуктами зносу деталей автомобілів і автомобільних шин, брудом з кузовів автомобілів, випарами з резервуарів автозаправної станції для зберігання палива та паливороздавальних колонок.

Для зменшення викидів забруднюючих речовин із джерел забруднення автозаправної станції рекомендовано:

- підтримувати в повній технічній справності резервуари, технологічне обладнання і трубопроводи, забезпечувати їх герметичність;
- паливороздавальні колонки не повинні мати протікань та допускати розливів нафтопродуктів;
- підтримувати технічну справність дихальних клапанів, своєчасно проводити на них технічне обслуговування і відповідні регулювання;
- забезпечувати герметичність зливних та замірних пристроїв, люків оглядових і зливних колодязів, у тому числі і при проведенні операцій зливу нафтопродуктів в процесі їх зберігання;
- здійснювати злив нафтопродуктів з автоцистерн тільки з застосуванням герметичних швидкокорозійних муфт (на автоцистерні і резервуарі автозаправної станції);
- не допускати переливів і розливів нафтопродуктів при заповненні резервуарів і заправки автотранспорту;
- обладнати резервуари з бензином газовою обв'язкою;
- обладнати резервуари автозаправної станції і паливороздавальні колонки системами (установками) уловлювання (відведення), рекуперації парів бензину;
- підтримувати в справності злічено-дозуючі пристрої, пристрої для запобігання переливу, системи забезпечення герметичності процесу зливу, системи автоматизованого вимірювання кількості що зливаються нафтопродуктів в одиницях маси (обсягу), а також пристрої трубопроводу після закінчення операції зливу.

Для максимального ослаблення впливу на навколишнє населення виробничих забруднень атмосферного повітря територія СЗЗ повинна бути упорядкована і озеленена газостійкими породами дерев і чагарників (наприклад, акацією білою, тополею канадським, ялиною колючого, шовковиці, кленом гостролистим, в'язом і т. д.). При проходженні промислових викидів через озеленену зону розриву концентрація що містяться в них пилу і газів має зменшитись вдвічі.

Таблиця 6.1.

**Можливі ефекти від запропонованих рішеннями розробленого документу
державного планування змін до цільового використання ділянок**

№ з/п	Функціональне використання/цільове призначення ділянки, місця розташування	Назва та функціональне використання ділянкизгідно рішень детального плану території	Потенційний вплив на головні складові довкілля			
			Повітря	Водн. басейн	Ґрунти	Біорізноманіття
Об'єкти комунального призначення						
1	Вільна від забудови територія поза межами населених пунктів (01.03 для ведення особистого селянського господарства)	створюється територія для розміщення АЗС	0,-1	0,-1	0,-1	0,-1

Шкала оцінки: -2 суттєво негативний вплив, -1 помірний негативний вплив, 0 - очікуваний вплив відсутній, +1 помірний позитивний вплив, +2 суттєво позитивний вплив.

Можливість негативних кумулятивних ефектів

У даному підрозділі наведений короткий огляд оцінки ризиків кумулятивних ефектів. Для кожного ключового рішення детального плану території, що має потенційні негативні наслідки (впливи), які визначені у таблиці вище, надані пояснення потенціального кумулятивного впливу та надані пропозиції щодо їх пом'якшення.

Таблиця 6.2.

**Оцінка екологічних ризиків кумулятивних ефектів та потенційних
можливостей їх пом'якшення**

Чи може реалізація проєкту ДДП		Негативний вплив		
		Так	Ймовірно	Ні
Повітря				
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел		+	
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел		+	
3	Погіршення якості атмосферного повітря		+	
4	Появу джерел неприємних запахів		+	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			+
Водні ресурси				
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			+
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			+

8	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			+
9	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			+
10	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			+
11	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			+
12	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод			+
13	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			+
14	Забруднення підземних водоносних горизонтів		+	
Відходи				
15	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів		+	
16	Спорудження екологонебезпечних об'єктів поводження з відходами			+
17	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки	+		
18	Збільшення кількості відходів I- III класу небезпеки	+		
19	Утворення або накопичення радіоактивних відходів			+
Земельні ресурси				
20	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару		+	
21	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			+
22	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			+
23	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			+
24	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури			+
25	Виникнення конфліктів між ухваленнями цілями ДДП та цілями місцевих громад			+

Біорізноманіття та рекреаційні зони				
26	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)			+
27	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			+
28	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь вцілому			+
29	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			+
30	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			+
31	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			+
32	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)			+
Населення та інфраструктура				
33	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			+
34	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреби житлі			+
35	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему, зміни в структурі транспортних потоків		+	
36	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			+
37	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги			+
38	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			+
Екологічне управління та моніторинг				
39	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			+
40	Погіршення екологічного моніторингу			+
41	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			+

42	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			+
Інше				
43	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			+
44	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу			+
45	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії		+	
46	Суттєве порушення якості природного середовища			+
47	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			+
48	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			+

Таблиця 6.3.

Специфіка розгляду питань впливу на клімат, яка відрізняється від впливу на інші компоненти довкілля

Компонента розгляду	Специфіка
Питання впливу на клімат внаслідок виконання ДДП	Розглядаючи вплив на клімат, як компонент довкілля, окремо слід розглядати негативні наслідки, що збільшують вплив на клімат, а саме – збільшують викиди та зменшують поглинання ПГ, а також позитивні наслідки, що зменшують викиди та збільшують поглинання ПГ. Сумарний вплив оцінюється в одиницях тонн CO ₂ еквіваленту.
Додаткові джерела інформації, що мають бути розглянуті для належної оцінки впливу на клімат.	Для проведення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) по ДДП слід додатково залучати дані земельного кадастру, дані статистичних звітностей щодо використаних видів енергії, палива та матеріалів, дані енергетичних, паливних та інших матеріальних балансів.
Особливості розгляду заходів, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП	Слід враховувати можливий зворотній вплив клімату на виконання ДДП (як зміна клімату та наслідки такої зміни можуть вплинути на ефективність та спроможність такого виконання). Для цього необхідно проаналізувати вразливість самого плану або програми (в тому числі містобудівних планів), їхніх цілей, очікуваних результатів, цільових показників, викладених у ДДП, або, навпаки, стійкість до очікуваної зміни клімату, оцінити спроможність планів бути досягнутими при загостренні несприятливих наслідків зміни клімату. Тому є сенс враховувати і можливі регіональні кліматичні наслідки (зміну погодних умов, економічних умов, водокористування, енергоспоживання, кліматичну міграцію, появу інвазивних видів, надзвичайні ситуації природного та техногенного характерів).

Таблиця 6.4.

Елементи для здійснення оцінки впливу на клімат для ДДП

Елемент	Напрямок	Варіант	Ознаки
-	пом'якшення (mitigation)	зменшення суммарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	зменшення енерго-, ресурсо- та водокористування; збільшення території лісів, луків, водноболотних угідь; збільшення громадського транспорту у порівнянні з індивідуальним; оптимізація транспортних мережевих і розподільчих витрат та розміщення ресурсів; зменшення або відмова від використання викопного палива; збільшення використання відновлювальних джерел енергії; перехід на низьковуглецеві технології
+		збільшення суммарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	збільшення енерго-, ресурсо- та водокористування; зменшення території лісів, луків, водно-болотних угідь; збільшення індивідуального транспорту; збільшення використання викопного палива; збільшення неефективних витрат
t		одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП	великі витрати матеріальних та енергетичних ресурсів; масштабні земельні роботи
+	адаптація (adaptation)	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	енергонезалежність, енергоефективність, водозбереження, матеріалозбереження, зменшення витрат та транспортних потреб, перехід на ефективні в умовах зміни клімату технології, забезпечення комфортних зон (тінь, вода, контрольована температура та вологість), підготовка до надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру (в т.ч. запаси та запасні джерела), перевага місцевих ресурсів, збільшення території лісів, луків та водноболотних угідь
-		зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	збільшення потреб в усіх видах ресурсів та енергії, в першу чергу води, збільшення непродуктивних витрат, зменшення критичних запасів та запасних джерел, деактуалізація інформації для прийняття критичних рішень

Таким чином, оцінка впливу ДДП на клімат складається із комбінації п'яти елементів: М-, М+, Мt, А+ та А-. Для отримання кількісних значень елементів М+ та М- потрібно розрахувати поточні середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ від території чи регіону та оцінити середньорічні сумарні викиди та поглинання ПГ після завершення ДДП. Наразі кількісний вплив на клімат оцінюється в тоннах CO₂- еквіваленту.

РОЗДІЛ 7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПРОЄКТУ ДЕТАЛЬНОГО ПЛАНУ ТЕРИТОРІЇ

З метою охорони й оздоровлення навколишнього середовища у документі державного планування рекомендовано виконати ряд планувальних і технічних заходів. Намічений комплекс заходів повинен реалізовуватись через дію законів України щодо екологічного стану та санітарно-епідеміологічного контролю території, місцевого самоуправління та виконання заходів, передбачених державними, обласними та районними цільовими програмами щодо охорони та відтворення довкілля.

Розміщення об'єктів АЗС здійснюється на вільних територіях в межах проєктної земельної ділянки. Будівлі і споруди повинні бути розташовані згідно до вимог технологічного процесу зливання, розливу моторного палива та скраплених газів, з дотриманням протипожежних відстаней між обладнанням при раціональному використанні внутрішньогосподарської і зовнішньої дорожньої системи.

Для забезпечення нормативного стану навколишнього середовища передбачено комплекс заходів, який включає:

а) заходи для покращення санітарно-гігієнічного стану території:

- дотримання нормативних вимог щодо режиму використання територій в СЗЗ, що діють на проєктну територію;
- інженерний захист, інженерна підготовка проєктної території в складі території детального планування;
- дотримання нормативних параметрів поперечних профілів при створенні дорожньої мережі;
- санітарне очищення території проєктного об'єкту.

б) заходи щодо охорони атмосферного повітря:

- дотримання вимог технологічного регламенту, вимог пожежної безпеки;
- інтенсивне озеленення та упорядкування санітарно-захисної зони.

Технологічні рішення, що зменшують обсяги викидів:

- встановлення підземних резервуарів зберігання нафтопродуктів, що сприяє стабілізації температури пального при збереженні, а значить знижує його випаровування та втрати;
- забезпечення резервуарів дихальними клапанами, які спрацьовують тільки при досягненні відповідного тиску парів палива в резервуарах;
- рекуперація парів пального при зливі його з автоцистерн в резервуари зберігання; - рекуперація парів пального при заправленні автомашин;
- максимальне виключення можливості випадкових проливів нафтопродуктів і СВГ та випаровувань їх з нещільностей з'єднань та стиків – використання герметичних муфт для зливу нафтопродуктів, автоматизований контроль за герметичністю обладнання;
- інженерна підготовка території, покриття під'їздів, площадок, де можливі випадкові проливи нафтопродуктів, асфальтобетонним, бетонним покриттям;
- здійснення постійного моніторингу за джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Охорона повітряного басейну на АЗС забезпечується за рахунок комплексу заходів, у тому числі впровадження сучасних технологій виробництва, підвищення екологічної чистоти процесів.

в) заходи щодо охорони водного басейну:

- забезпечення відведення поверхневих вод на дренажні лотки;
- постійний контроль герметичності резервуарів зберігання рідкого палива, що запобігає аварійним розливам;
- проведення систематичного контролю за технічним станом техніки, яка використовується;
- блокування місць можливого порушення герметизації;
- ізоляція технологічних трубопроводів, прокладання їх нахилом у бік резервуарів, організація під трубопроводом глиняного піддону;
- влаштування щільного дорожнього покриття, що запобігає фільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих вод у ґрунт;

- будівництво очисних споруд для очищення поверхневих дощових і талих вод, забруднених нафтопродуктами.

Незначний об'єм введоспоживання і водовідведення, мала протяжність напірних трубопроводів на території АЗС, а також заходи щодо очищення дощових стоків та тверде покриття території забезпечать зниження ступеню негативного впливу проєктованого АЗС на поверхневі і підземні води. В процесі будівництва та експлуатації слід вжити всіх заходів із запобігання забруднення та засмічення поверхневих, підземних водних джерел в процесі функціонування об'єктів проєктування.

г) заходи щодо охорони ґрунтів:

- розміщення будівель та споруд, виконаних з врахуванням вимог нормативної документації;

- проведення інженерних та екологічних вишукувань;

- проведення геохімічного обстеження території ДПТ.

- інженерна підготовка території, покриття під'їздів, площадок, де можливі випадкові проливи нафтопродуктів, асфальтобетонним, бетонним покриттям.

- вертикальне планування площадки. Забезпечення відведення поверхневих вод за допомогою поверхневих ухилів, локалізація та відведення забруднених нафтопродуктами поверхневих вод до очисних споруд;

- використання підземних резервуарів з постійним контролем герметичності, що запобігає аварійним виливам;

- ізоляція технологічних трубопроводів, прокладення їх з нахилом в бік резервуарів, організація під трубопроводами глиняного піддону;

- антикорозійний захист будівельних конструкцій;

- благоустрій і озеленення території.

д) заходи по охороні оточуючого середовища:

- максимально зберегти оточуючий рельєф;

- озеленити територію;

- виключити забруднення ґрунтів і підземних вод;

- виключити витікання із водогінних комунікацій.

е) заходи з попередження впливу на геологічне середовище в процесі функціонування об'єктів проєктування:

- виконання вертикального планування території, впорядкування поверхневого стоку;

- встановлення та організація санітарно-захисних зон;

- використання обладнання з високими екологічними характеристиками;

- додержання вимог технологічного регламенту, вимог пожежної безпеки;

- проведення систематичного контролю за технічним станом обладнання, яке використовується.

ж) заходи щодо створення більш сприятливого освоєння території та використання її за призначенням:

- влаштування перехідно-швидкісних смуг для заїзду, виїзду з території АЗС;

- влаштування внутрішньомайданчикової дорожньої мережі, технологічних майданчиків на проєктній земельній ділянці;

- озеленення вздовж перехідно-швидкісних смуг;

- влаштування освітлення території проєктного об'єкту;

- влаштування озеленення проєктної земельної ділянки та земельної ділянки, технологічно з нею пов'язаної, з використанням низькорослих декоративних насаджень, газонів і квітників;

- влаштування майданчика для збирання сміття в закритих контейнерах.

з) заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на об'єкти тваринного світу під час провадження планованої діяльності, у відповідності до вимог статей 9, 37, 39, 40 Закону України «Про тваринний світ»:

- збереження умов існування видового і популяційного різноманіття тваринного світу в стані природної волі;

- недопустимість погіршення середовища існування, шляхів міграції та умов розмноження

диких тварин;

- збереження цілісності природних угруповань диких тварин;
- запобігання загибелі тварин під час здійснення технологічних процесів;
- охорону середовища існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- недоторканість ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного

світу;

- розроблення і здійснення заходів, які будуть забезпечувати збереження шляхів міграції тварин.

и) заходи з санітарного очищення території:

- відповідність заходів з санітарного очищення території Схеми санітарного очищення Бучанської територіальної громади (у разі наявності);
- заходи з благоустрою території проєктування;
- запровадження системи роздільного збирання побутових відходів: передбачити окремі контейнери для скла, пластмаси, харчових відходів;
- розроблення технологічної схеми підприємства, відповідно до якої буде здійснюватися періодичне вивезення побутових відходів;
- визначення основних технологічних процесів – найкращих доступних технологій для повторного використання, перероблення та утилізації відходів різного типу;
- створення системи збирання та транспортування відходів;
- заходи з видалення та вивезення твердих побутових відходів. Також, передбачається використання сміттєпереробних комплексів (сортувальних станцій), що плануються на території Київської області, відповідно до наявної регіональної містобудівної документації.

Найпоширенішими видами відходів на підприємстві є: відходи упаковки, відходи будівельних матеріалів (деформованих, непридатних), побутові відходи, відходи легкої промисловості тощо.

- вивезення та утилізація небезпечних відходів (люмінесцентні лампи, промаслене ганчір'я, промаслений пісок, нафтошлам;
- вивіз продуктів з маслосбірника на утилізацію спеціалізованими підприємствами, які мають ліцензію на поводження з небезпечними відходами.

к) організаційно-господарські заходи:

- раціональне розміщення і будівництво дорожньої мережі;
- влаштування бортового каменю вздовж дорожнього покриття для відведення дощових і талих вод з проєктної території;
- раціональне планування використання прилеглої території.

л) охоронні заходи:

- охоронні заходи містять, головним чином, проведення багаторічного (постійного) моніторингу з узагальненням його результатів і з подальшим впровадженням заходів по обмеженню та недопущенню негативного впливу діяльності на навколишнє середовище.

м) заходи по попередженню аварійних ситуацій:

- сигналізація,
- запобіжні пристрої,
- пожежна автоматика,
- блискавкозахист,
- спеціально підготовлений персонал.

Для попередження розливів та витікання небезпечних речовин проєктування об'єкту та його безпечна експлуатація повинна здійснюватися відповідно до вимог нормативних документів з належним оглядом і технічною підтримкою.

При умові виконання всіх запобіжних заходів, рівень забруднення ґрунтового покриву не буде перевищувати гранично допустимих рівнів. Для забезпечення заходів з пожежної безпеки документом державного планування передбачені вимоги нормативних документів: - ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», НАПБ А.01.001-2015 «Правила пожежної безпеки в Україні» та іншими нормативними документами.

Також для протипожежного захисту має бути передбачено застосування пожежно-рятувальної техніки, системи автоматичної пожежної сигналізації, системи оповіщення про

пожежу та управління евакуацією людей.

Перелічені заходи дозволяють мінімізувати можливість виникнення надзвичайних ситуацій та негативного впливу на довкілля як під час будівництва, так і під час експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Існуючий пожежно-рятувальний підрозділ, 35 ДПРЧ, розташований в місті Буча за 5,4 км на схід від території проєктування.

Таким чином існуючий пожежно-рятувальний підрозділ не забезпечує пожежну безпеку території проєктування, довжина шляху слідування по загальній вулично-дорожній мережі пожежно-рятувального підрозділу до об'єктів забудови не повинна перевищувати 3 км.

Згідно з положеннями п.4.47. Правил пожежної безпеки в Україні до початку основних будівельних робіт на будові має бути забезпечене протипожежне водопостачання від пожежних гідрантів на водогінній мережі або з резервуарів.

Згідно з вимогами п.п. 6.2, 6.3 ДБН А.3.1-5:2016, п. 8.1 ДБН В.1.1-7:2016 будівництво зовнішньої системи господарсько-питного та протипожежного водопроводу повинно бути передбачено на етапі підготовчих робіт будівництва об'єктів містобудування.

Витрати води на зовнішнє пожежогасіння та кількість одночасних пожеж проєктної забудови прийнято згідно з ДБН В.2.5-74 2013, табл. 5 і складають 10,0 л/с на 1 пожежу. Розрахункова кількість одночасних пожеж – 1 шт.

Розрахункові витрати води на потреби внутрішнього пожежогасіння складають 2 x 2,5 л/с. Разом витрата на внутрішнє пожежогасіння складає 5,0 л/с. Розрахункова кількість одночасних пожеж – 1 шт.

Розрахунковий час зовнішнього пожежогасіння – 3 години (пункт 6.2.13 ДБН В.2.5-74:2013). Розрахунковий час роботи пожежних кран-комплектів прийнято 120 хв (таблиця 6 ДБН В.2.5-64:2012).

Об'єм води на зовнішнє та внутрішнє пожежогасіння складе

$$V_{\text{пож.}} = ((5 \times 2) + (10 \times 3)) \times 3,6 = 144 \text{ м}^3$$

В випадку виникнення пожежі передбачається використовувати запроектовані пожежні резервуари ємкістю 77 x 2 м³ з пожежною насосною станцією та пожежогідрантами, які розташовані по території комплексу.

н) щодо фізичних факторів впливу на навколишнє середовище (шум та електромагнітне навантаження):

Акустичне навантаження

Під час будівельних робіт від пересування техніки, виконання земляних робіт тощо, виникне додаткове шумове навантаження. Під час експлуатації/роботи устаткування рівень технологічного шуму не перевищуватиме 75 ДБа (тичасове).

Забезпечення нормативного санітарно-гігієнічного стану прилеглих до вулиць територій передбачається переважно за рахунок створення придорожніх захисних зелених насаджень та дотримання правил землекористування в межах захисних смуг доріг та дотримання санітарних розривів згідно ДБН Б.2.2 – 12:2019 (п. 14.5).

Шумозахисні заходи

- використання сучасного низько-шумного технологічного та енергетичного обладнання;
- застосування звукоізолюючих стін і перегородок в приміщеннях, в яких розміщене обладнання, що є джерелами шуму та вібрацій;
- вентиляційні установки, та обладнання, які є джерелами шуму і вібрації, встановлені на віброізолюючих амортизаторах, в шумозахисних секціях;
- озеленення території автозаправного комплексу.

Електромагнітне забруднення:

Для забезпечення функціонування об'єкту необхідно живлення від електромереж. Електропостачання проєктованої забудови передбачається від існуючої лінії електропередач 10 кВ.

Для електрозабезпечення об'єкту необхідно передбачити будівництво трансформаторної підстанції ТП-10/0,4кВ та повітряної лінії 0,4 кВ. Повітряна лінія виконується підвісна на залізобетонних опорах. Повітряна лінія зовнішнього освітлення проєктується самонесучим ізолюваним проводом, що складається з нульового і трифазних провідників та мають ізоляцію

важко-спалимого світло-стабілізованого синтетичного матеріалу стійкого до ультрафіолетового випромінювання і дії озону.

Облік електроенергії здійснюється електронними лічильниками класу точності 1.0, які розташовуються у виносних шафах обліку на фасаді будинків. Лічильники передбачається встановлювати з інтерфейсом передачі даних для можливості влаштування автоматичної системи комерційного обліку електроенергії (АСКОЕ).

Блискавкозахист будівель та споруд повинен відповідати вимогам ДСТУ Б В.2.5-38-2008.

Всі інші конкретні питання по електропостачанню території детального плану території вирішуватимуться на наступних стадіях проектування.

Повітряна лінія зовнішнього освітлення проектується самонесучим ізольованим проводом, що складається з нульового і трифазних провідників та мають ізоляцію важко-спалимого світло-стабілізованого синтетичного матеріалу стійкого до ультрафіолетового випромінювання і дії озону.

Заходи щодо охорони навколишнього природного середовища:

- охорона і раціональне використання водних ресурсів;
- охорона і раціональне використання земельних ресурсів, захист і реабілітація ґрунтів, підземних і поверхневих вод;
- збереження біологічного і ландшафтного різноманіття, розвиток природно-заповідного фонду та формування екомережі;
- охорона атмосферного повітря;
- удосконалення державної системи моніторингу навколишнього природного середовища в Київській області;
- виконання науково-дослідних, проєктних робіт, пропаганда екологічних знань, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики, підготовка кадрів, екологічна експертиза, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища.

РОЗДІЛ 8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЬ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ)

1. Перший альтернативний сценарій – «нульовий» (за відсутності розвитку проєкту) – не складається і не затверджується містобудівна документація, цей сценарій може розумітися як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля та розвитку територіальної громади;

2. Другий альтернативний сценарій – «АЗС» - розміщення на території проєктування автозаправної станції, типу В II категорії;

3. Третій альтернативний сценарій – «Мотельний комплекс для вантажних автомобілів» - розміщення на території проєктування місця стоянки великогабаритного вантажного транспорту та об'єктів обслуговування водіїв;

4. Четвертий альтернативний варіант – «ЕЗС» розміщення на території проєктування електрозаправних станцій.

Опис способу, в який здійснюється СЕО:

1. Аналіз проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови території для розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, родючі ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;

- визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності, обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище;

проаналізовано склад ґрунтів, особливості гідрогеологічних умов майданчика;

2. Консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3. Розглянуто заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків.

Під час розробки детального плану території розглядалися альтернативні варіанти щодо території розташування. Вибір земельної ділянки під будівництво обґрунтовано наступним чином:

- екологічні, санітарно-епідеміологічні, протипожежні і містобудівні обмеження щодо планувальної діяльності об'єктом проєктування витримуються;

- ділянка не належить до пам'яток культурної спадщини, археологічних територій та територій природно-заповідного фонду України.

Негативні фактори впливу на оточуюче середовище при функціонуванні об'єкту можна оцінити як незначні при дотриманні усіх санітарно- епідеміологічних та будівельних вимог та використанні сучасного обладнання.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству в сфері охорони навколишнього природного середовища.

«Максимально сприятливий сценарій» - опис, оцінка та прогнозування ситуації у випадку реалізації запропонованих заходів із використанням інноваційних технологій на засадах сталого розвитку.

Розроблення, прийняття та реалізація проєкту детального плану території створює сприятливі умови та перспективи містобудівного освоєння території, благоустрою території, прокладку інженерних мереж тощо; визначення майбутніх потреб переважних напрямів використання території проєктування; визначення територій, що мають будівельні, санітарно-гігієнічні, природоохоронні та інші обмеження їх використання, а також належна та ефективна функціонально- планувальна організація території проєктування з урахуванням

існуючих та перспективних планувальних обмежень.

При підготовці Звіту на СЕО були виявлені наступні ускладнення:

- відсутність у відкритому доступі даних щодо здоров'я населення на території проєктування;
- відсутність методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;
- обмежений рівень сприяння обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, в наданні вихідних даних для виконання стратегічної екологічної оцінки документів державного планування.

РОЗДІЛ 9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

а) Для органу місцевого самоврядування:

Згідно ст.17 п.1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року №1272.

Заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту документа державного планування та затверджується органом місцевого самоврядування – Бучанською міською радою, який затвердив документ державного планування.

Моніторинг - це система постійного спостереження за явищами і процесами, що проходять в навколишньому середовищі і суспільстві, результати якого слугують для обґрунтування управлінських рішень.

Моніторинг здійснює замовник документу державного планування.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник у разі необхідності може створювати моніторингові групи та визначати склад та напрямки їх роботи. Також, може бути залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

Наразі, для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документу державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення **передбачені наступні заходи для здійснення моніторингу:**

- встановлення показників та їх цільових значень, відповідно до кожного із визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Моніторинг виконання пропозицій документу державного планування можливо здійснювати за показниками у тому числі, що приведені нормативними документами, а саме:

Таблиця 9.1.

Показники та їх цільові значення

	Показники	Фактичні на момент затвердження	Розрахунковий строк	Показники в результаті здійснення моніторингу *
1	ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД			
	Відсоток (%) площі території природно-заповідного фонду (га) від площі території проєктування (га);	Відсутні	Не потребує	
2	ЛАНДШАФТ			

	Площа територій зелених насаджень спеціального призначення в межах території проектування (га)	-	0,04	
3	ПОВЕРХНЕВІ ТА ПІДЗЕМНІ ВОДИ			
	Ступінь забезпечення водопостачанням із влаштуванням лічильників (територія, щодо якої здійснюється детальне планування – %, від загальної площі території)	-	100	
	Ступінь забезпечення каналізацією (територія, щодо якої здійснюється детальне планування – %, від загальної площі території)	-	100	
	Забезпечення спорудами системи дощової каналізації, локальні споруди	-	1	
	Забезпечення спорудами системи виробничої каналізації, локальні споруди	-	1	
	Матеріали дослідження стану підземних і поверхневих вод (оформлюють протоколом вимірювань показників складу та властивостей вод)	Аналіз не проводився	Оформити протокол вимірювань показників складу та властивостей вод, оприлюднити результати	
4	ВІДХОДИ			
	Інформація про обсяг вивезених твердих побутових та ін. відходів	Аналіз не проводився	Оприлюднити результати	
5	ГРУНТИ			
	Матеріали дослідження ґрунту (оформлюють протоколом відбору проб та протоколом вимірювання показників складу та властивостей ґрунтів)	Аналіз не проводився	Оформити протокол відбору проб та протокол вимірювання показників складу та властивостей ґрунтів, оприлюднити результати	
6	АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ			
	Дані про викиди у атмосферне	Аналіз не	Здійснювати	

	повітря забруднюючих речовин	проводився	державне статистичне спостереження з охорони повітря – «Звіт про охорону атмосферного повітря» раз на рік	
--	------------------------------	------------	---	--

*Заходи щодо поліпшення стану навколишнього природного середовища визначаються після результатів здійснення моніторингу.

- встановлення показників та їх цільових значень для оцінки ефективності та достатності заходів із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування.

Процедура встановлення показників та їх цільових значень для оцінки ефективності та достатності заходів із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування та звітування про результати залежить від конкретного компонента довкілля та регламентується нормативними документами, ДСТУ та галузевими стандартами.

- встановлення методів визначення кожного із показників, які дозволять швидко і без надлишкових витрат їх вимірювати.

Залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

- встановлення періодичності вимірювання показників, їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями.

Проводити щорічно та складати звітність в результаті їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями.

- встановлення засобів і способів виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення з урахуванням можливості виявлення наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Якщо при здійсненні моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, необхідно вжити заходи для їх усунення, а також порушити питання про зупинення дії документу державного планування у частині, яка призвела до таких наслідків, та/або прийняти рішення про внесення змін до документу державного планування з метою їх усунення. Після чого ініціювати здійснення стратегічної екологічної оцінки документу державного планування до якого внесено зміни.

б) Для юридичних і фізичних осіб, що здійснюють свою діяльність на території громади

- проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови (згідно нормативних показників).

Інформаційна взаємодія

Суб'єктами ДСМД створені, або розробляються відомчі бази даних моніторингової інформації. Існуюча система інформаційної взаємодії відомчих підсистем моніторингу довкілля передбачає обмін інформацією на загальнодержавному та регіональному рівнях. Організаційна інтеграція суб'єктів моніторингу довкілля на всіх рівнях здійснюється Мінприроди та його територіальними органами.

Для упорядкування процесу обміну інформацією за показниками та термінами надання екологічної інформації між Мінприроди та суб'єктами ДСМД укладено двохсторонні угоди про співробітництво у сфері моніторингу навколишнього природного середовища, до яких розроблені відповідні регламенти обміну екологічною інформацією.

Оперативна моніторингова інформація передається територіальними органами суб'єктів ДСМД до регіональних центрів моніторингу довкілля, або державних управлінь охорони навколишнього природного середовища в регіонах. Узагальнена аналітична інформація

надається міністерствами та відомствами-суб'єктами ДСМД Мінприроди. Отримані дані передаються до Інформаційно-аналітичного центру Мінприроди та накопичується у банках екологічних даних.

На основі отриманої щомісячної та щоквартальної інформації Мінприроди видається інформаційно-аналітичний огляд «Стан довкілля в Україні», який розповсюджується серед заінтересованих користувачів. Функціонування Інформаційно-аналітичного центру Мінприроди забезпечує інформаційний обмін з регіональними центрами моніторингу довкілля, суб'єктами державної системи моніторингу довкілля, створення уніфікованого банку екологічних даних, проведення комплексного аналізу стану довкілля, тощо.

Здійснення моніторингу впливів на довкілля щодо реалізації пропозицій документу державного планування, у тому числі на здоров'я населення, за запропонованими показниками із введенням щорічної звітності, дасть можливість органу місцевого самоврядування своєчасно виявляти порушення і недоліки, відхилення від нормативних показників та своєчасно опрацьовувати заходи та терміни по їх усуненню, складати звіти та щорічно інформувати мешканців громади про стан реалізації документу державного планування та результати моніторингу на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування – Бучанської міської ради. Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 № 1376 затверджено Державну цільову екологічну програму проведення моніторингу навколишнього природного середовища. Програма спрямована на поєднання зусиль усіх суб'єктів системи моніторингу щодо виключення дублювання та включення додаткових функцій з моніторингу, створення єдиної мережі спостережень після оптимізації її елементів та програм спостережень, вдосконалення технічного, методичного, метрологічного та наукового забезпечення функціонування єдиної мережі спостережень. З метою забезпечення інтеграції інформаційних ресурсів суб'єктів системи моніторингу довкілля передбачено створення та забезпечення функціонування єдиної автоматизованої підсистеми збору, оброблення, аналізу і збереження даних та інформації, отриманих в результаті здійснення моніторингу.

РОЗДІЛ 10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Проектом «Детальний план території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області» передбачається розміщення автозаправної станції.

Автозаправна станція не матиме суттєвого впливу на довкілля, територіально ділянка розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

РОЗДІЛ 11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ

Містобудівну документацію розроблено на підставі Рішення Бучанської міської ради.

У звіт про стратегічну екологічну оцінку, що виконаний у складі документу державного планування «Детальний план території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області», проведено оцінку впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності в регіоні його розміщення.

Даний документ - Резюме нетехнічного характеру (РНХ) - містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку». Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проєкту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Під час розроблення детального плану території враховано містобудівну документацію регіонального рівня: Схема планування території Київської області.

Мета розроблення детального плану території полягає у визначенні планувальної організації, функціонального призначення, містобудівних умов і обмежень та параметрів забудови згідно зі статтею 24 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Загальна орієнтовна площа території опрацювання – 0,5га.

Проектна територія вільна від забудови та має ґрунтове покриття з природною трав'янистою рослинністю.

У межах території проєктування відсутні об'єкти житлового, громадського, чи промислового призначення.

В межах території детального плану природні водні об'єкти відсутні.

Документ державного планування розроблений з урахуванням природно- кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з додержанням технологічних і санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язку основних та допоміжних споруд.

Для забезпечення функціонування об'єкту необхідно живлення від електромереж. До початку проєктних робіт необхідно отримати технічні умови не електропостачання.

Водопостачання об'єкту виконується згідно технічних умов. Для забезпечення господарсько-питних потреб передбачене розміщення на території АЗС проєктної водозабірної свердловини.

Існуючий пожежно-рятувальний підрозділ, 35 ДПРЧ, розташований в місті Буча за 5,4 км на схід від території проєктування.

Таким чином існуючий пожежно-рятувальний підрозділ не забезпечує пожежну безпеку території проєктування, довжина шляху слідування по загальній вулично-дорожній мережі пожежно-рятувального підрозділу до об'єктів забудови не повинна перевищувати 3 км.

Витрати води на зовнішнє пожежогасіння та кількість одночасних пожеж проєктної забудови прийнято згідно з ДБН В.2.5-74 2013, табл. 5 і складають 10,0 л/с на 1 пожежу. Розрахункова кількість одночасних пожеж – 1 шт.

Розрахункові витрати води на потреби внутрішнього пожежогасіння складають 2 x 2,5 л/с. Разом витрата на внутрішнє пожежогасіння складає 5,0 л/с. Розрахункова кількість одночасних пожеж – 1 шт.

Розрахунковий час зовнішнього пожежогасіння – 3 години (пункт 6.2.13 ДБН В.2.5-74:2013). Розрахунковий час роботи пожежних кран-комплектів прийнято 120 хв (таблиця 6 ДБН В.2.5-64:2012).

Об'єм води на зовнішнє та внутрішнє пожежогасіння складе 144м³.

В випадку виникнення пожежі передбачається використовувати запроектовані пожежні

резервуари ємкістю $77 \times 2 \text{ м}^3$ з пожежною насосною станцією та пожегідрантами, які розташовані по території комплексу.

Під час роботи підприємства будуть утворюватися побутові відходи. Відходи передаватимуться спеціалізованим підприємствам та підлягають захороненню або переробленню.

У межах розробки містобудівної документації – Детального плану території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області, земельна ділянка розташована за межами об'єктів природно-заповідного фонду.

Ділянка, що розглядається, не відноситься до земель водного фонду, прибережних захисних смуг, лісгосподарських зон, територій історико-культурного, природо-заповідного, рекреаційного чи оздоровчого призначення.

Основні принципові рішення детального плану території:

1. Вирішення питання водопостачання території;
2. Організація руху транспорту і пішоходів на території автозаправної станції (внутрішньомайданчикові проїзди та під'їзди до території проектування);
3. Передбачення технологічної мережі;
4. Передбачення інженерних мереж електропостачання;
5. Створення внутрішньо майданчикового озелення на території автозаправного комплексу;
6. Встановлення санітарно-захисних зон та розривів від об'єктів АЗС;
7. Організація заїздів та виїздів на територію проектування з існуючої автомобільної дороги I категорії М-07 (Е 373).

Враховуючи вимоги Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», проєкт державного планування та звіт про СЕО підлягають здійсненню стратегічної екологічної оцінки.

Моніторинг екологічних та соціальних наслідків впровадження нового детального плану території буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час будівництва і експлуатації щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на довкілля та здоров'я населення, та запобіганню соціальної нестабільності.

Об'єктами екологічного контролю, що підлягають регулярному спостереженню і оцінці при виконанні документа державного планування є: джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря; джерела утворення побутових відходів; місця тимчасового зберігання побутових відходів до їх видалення відповідно до вимог законодавства.

Під час реалізації проєкту «Детальний план території, орієнтовною площею 0,5 га для розміщення об'єкту АЗС, на території, що розташована поза межами села Мироцьке, Бучанської міської територіальної громади, Бучанського району, Київської області», ймовірні трансграничні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – відсутні, з причин мінімального впливу на територію та віддаленості державних кордонів України.

ДОДАТКИ